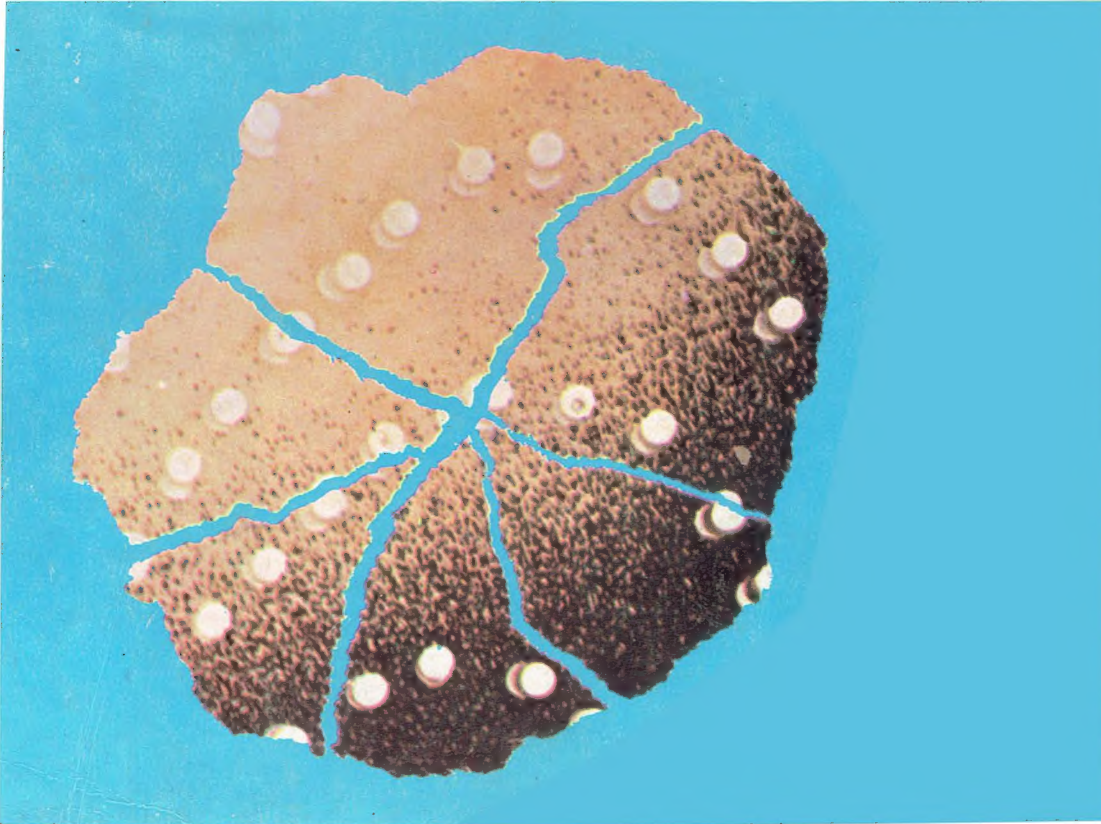
ئەمانەتی گشتیی رۆشنبیری و لاوان

١٦

گوندەکەم

چیرۆکێکی شانۆگەرییە

حەمەکەریم رەمەزان هەورامی

ئەمیندارێتی گشتی رۆشینری و لاوان

بەرێوەبەرایەتی رۆشنبیری

١٦

گونـــدەکەم

چیرۆکێکی شانۆگەری یە

نوسینی

حەمە کریم هەورامی

مطبعة عـلاء ـ وزيرية ـ هاتف ٢٤٩١٥

دیمـەنی یەکەم

(شوێن ماڵی شێخ بەهایـە •• شـــێخ چاوە نواڕی هاتنی قووڵیخان دەکات) •

قوڵیخان : (دێتە ژوورەوە •• قەباڵەیەکی لوولدراوی بەدەستەوەیە) ••

شـــێخ : (پێشوازی دەکات) • هاتی ؟••

قوڵیخان : ئەی چۆن نایەم !••

شـــێخ : (بۆ قەباڵەکە دەڕوانێ) ئەوە تاپۆکەیە ؟••

قووڵیخان : بەڵێ ئەوە ••

شـــێخ : دەزانی بۆ ویستم لە گەڵ خۆت بیهێنی ؟••

قوڵیخان : فەرموو ••

شـــێخ : خۆ دەزانی قسەو باس چییە ؟!••

قوڵیخان : هەندێ شتم بیستووە ••

شـــێخ : چۆنی لێ تێ دەگەی ؟..
قوڵیخان : لەحزوری تۆدا چی بڵێم ، زێدەیە ..
شـــێخ : لەمێژە دەزانم ڕۆژێك دێ تاپۆی ڕەش بـاوی نامێنێ .. ئـەمڕۆ ئەو ڕۆژەیە ..
قووڵیخان : قسەو باسی خوم شێوانە ..
شـــێخ : ئەم جارەیان خوم شێواندن نییە .. بڕوا بکە لەمەو دوا تاپۆی ڕەش بە هیچ ناچێ .. ئێمەیش دەکەوینە ڕۆژی خۆمانەوە ..
قوڵیخان : چۆن !؟.. تاپۆی ڕەش پارەی سپیە .. هەمەدەم ڕەواجی هەیە ..
شـــێخ : نا .. من چاکتری دەزانم .. زەوی کە درا بە بۆرەپیاو بڕوا ناکەم جارێکی تر کەس بتوانێ لە دەستیان دەری بێنێ ..
قوڵیخان : قوربان .. بۆر هەر بۆرەیە !..
شـــێخ : تۆ بزانە من چی دەڵێم ..
قوڵیخان : فەرموو ..
شـــێخ : خۆت دەزانی خەڵکی دێی ڕێژانە هەموو بڕوایان بە من هەیـەو هەموو مریدی منن ..
قوڵیخان : بەڵێ وایە ..
شـــێخ : بۆ نایێ شتێ بکەین !..
قوڵیخان : فەرموو ..
شـــێخ : تۆ ئێستا دەست کورتە و پێویستیت بە پارەیە .. تاپۆی « ڕێژانە » یشت بە دەستەوەیە وەرە بە منی بفرۆشە !..
قوڵیخان : بیفرۆشم ؟!.. نا .. قوربان چۆن وا دەڵێی ؟!..

شـــێخ : تۆ گوێ گره (دەستی خستە سەر تاپۆکە) ئەو قاقەزە رەشە مەگەر هەر تەماشای کەی •• ئەو گوندە کە ناوی لەناویایەو ئەو گوندانەش کە لە ناو تاپۆکانی مندا ناویان نووسراوە خۆمان خۆش ••

قوڵی‌خان : تاپۆ هەر تاپۆیە ••

شـــێخ : جاران وابوو •• ئەویش لەگەڵ جاراندا رۆیشت •• لەمەو پاش پوولێکی سوور ناکا •• تا ئەو گەردە لوولە هەمـــوو لایـــەکی نەگـــــرتووەتەوە ، وەرە با پارەیەکی پێ پەیـدا بکـەین ، دەنـا پەشیمان دەبینەوە ••

قوڵی‌خان : چۆن چۆنی ؟!••

شـــێخ : (هەندێ خۆی مۆن دەکات) من وا دەزانم گەردە لوولێـــــکی ئاگروەشێن بە رێگەوەیە ، هیچ شتێ بەرگەی ناگرێ ، یان رای دەپێچێ یان دەیسووتێنێ •• وام پێ پەسەنـدە دەستی خۆمان پێش بخەین ••

قوڵی‌خان : چۆن ؟••

شـــێخ : با تێت بگەێنم ، چۆن دەستی خۆمان پێش خەین ••

قوڵی‌خان : فەرموو ••

شـــێخ : تاپۆی رێژانە دەدەیت بە من ، هەردووکمان وا بڵاوی دەکەینەوە کە تۆ بە تاپۆوە ئەو گوندەت بە من فرۆشتووە •• جوتیار و بـــۆرە پیاوەکانی رێژانە کە بیستیان تۆ ئەوگوندەت بەمن فرۆشتووە بەگژ تۆدا دێن و یەخەت دەگرن ، تۆش دەڵێی من لە زووەوە بەشێخم فرۆشتووە •• ئەوانیش دێنە لای من •• پێیان دەڵێم لەوەختی خۆیا ئەو گوندەم کە کڕی هەزار دینارم زیاتر ، لەم سەرو لەو ســـەری ئەو مامەڵەدا خەرج کردووە •• ئەوانیش لەمن شـەرم دەکـەن ••

زەرەرەکەی من کە هەزار دینارە دەدەنەوە،لەو هەزار دینارە سێ سەد دیناری دەدەم بەتۆ !.. چونکە ئەوان ئاگایان لەوە نیە کە ئەو ئەردەلوولە دێ و باوی تاپۆیرەش دەبا .. کریمان گەیدە لوولەکەی ئەمجاریش نیشتەوەو بە ئاسانی نیشەوە ئەوا گوند گوندی خۆتەو سێ سەد دیناریشت قازانج کردووە .. تێ گەیشتی ؟!..

قوڵیخان : (بە نابە دڵی) تێگەیشتم !..

شێخ : من بۆ تۆمە .. حەز دەکەی مەیکە ..

قوڵیخان : ئەی ئەگەر ئەو گەردە لوولە تەنیا گەوارەیەك بوو ؟..

شێخ : پێتم ووت : ئەو وەختە تاپۆ ، تاپـوی خۆتە .. ناوی خۆتی لێ نووسراوە ..

قوڵیخان : قسەکەت بەجێیە .. بەڵام ..

شێخ : (قسەکەی بڕی) بەڵامی ناوێ .. گەر ئەو هەزار دینارەیان لێ وەرگرین .. گوندەکەشمان لەدەست دەرچێ ئێمە هەر زەرەرێکی وامان نەکردووە .

قوڵیخان : نەخشەیەکی جوانە .. ئەی بۆ گوندەکانی خۆت وا ناکەی ؟!..

شێخ : (زەردەخەنەی تەڵخ) گوندەکانی خۆم هیخۆمن .. تاپۆیـان بەدەست خۆمەوەیە .. من بۆ تۆمە .. دەنا خیانەت لەتۆ بکەم لە نریشتەی کچم چۆن دەکەم ..

قوڵیخان : نا . نا .. من وا ناڵێم !..

شێخ : (بەزەردە خەنە) شێخایەتی و بەگایەتی بە لێ زانینە .. من حەز ناکەم زەرەربکەی !..

قوڵیخان : بۆ نازانم .. ئەوەیش هەمە بە سایەی سەری تۆوەیە .. گەر تۆ نەبای کەیمن خاوەن گوند دەبووم ..

شـێخ : خۆت دەزانی خەڵکەکە هەموو مریدی منن ••

قوڵیخان : قوربان جا کەس ئینکاری گەورەیی تۆی کردووە ؟••

شـێخ : ئەوجا ووتت چی ؟••

قوڵیخان : خۆ دەزانم : ئەوەی تۆ لێکی دەدەیتەوە ئێمە نایزانین •• (بەدوو دڵیەوە) بەڵام تاپۆکەی خۆمم لە خۆم خۆشتر دەوێ ••

شـێخ : تاپۆی خۆت هەر هی خۆتە •• گـەر لە دەستیشمان چوو ، بۆ هەندێکی بۆ خۆمان نەگەڕێتەوە ؟•• بۆیە دەڵێم لای من داینێ تا بە درۆزن دەرنەچین •• ئەو بۆرانە هەیانە پەکیان ناکەوێ •• کوپەڵەی خەزنەن •• هەر ئێمەین دەستە پاچە ، کە قەوما لە ئێمە دەقەومێ •• ئیستا چی دەڵێی ؟••

قوڵیخان • چی دەفەرمووی باوابێ •• بەڵام حەزدەکەم پێشەکی بارمتەیەك لە جیاتی تاپۆکەم وەرگرم ••

شـێخ : من دەمەوێ دەستە پاچە نەکەوی •• هێشتا بارمتەیشت بدەمێ ؟!••

قوڵیخان : (بەزیاوە) لەبەر دەست کورتیە •• دەنابۆ نازانم بۆ منتە ! بـۆ ئەوەشم لە سایەی تۆوە دەست نەکەوت ••

شـێخ : (دەست دەکا بە باخەڵیا گرمۆڵەیەك پارە دەخاتە بەردەم قوڵی خان) ئەوە سێ سەد دیناریشت بدەمێ ••

قوڵۆخان : (پارەکە وەردەگـرێ) شەرمەزاریش بووم •• خوزگـا داوام نەکردایە !••

شـێخ : باخەڵی من و تۆ یەکە !•• کە هەزار دینارەکەیشم وەرگرت هەندێکی ترت دەدەمێ ••

قوڵیخان : من هەر خۆم بەنان خۆری تۆ دەزانم •

شـــێخ : خۆزانیت کارەکە چۆن ساز دەدەین ؟••

قوڵیخان : بەڵێ ••

شـــێخ : بەڵام دەبێ خێرا خەبەرەکە لە ناو خەڵکەکەی (ڕێژانەدا) بـڵاو بکەینەوە •• بۆ ئەوەی هەزار دینارەکە مسۆگەر بکەین ••

قوڵیخان : ئەی ئەگەر لێم ورۆژان ؟••

شـــێخ : خەمت نەبێ ، هەر ئەوەندە بڵێ : من گوندم بە شێخ فرۆشتووە ••

قوڵیخان : (تاپۆکە لەبەردەم شێخا دادەنێ) جا من لە خزمەت مەردەخەس دەبم •• خواحافیز ••

شـــێخ : دڵنیابە •• داپۆشینی ئاسانە ••

قوڵیخان : (دەچێتە دەرەوە) •

شـــێخ : (لەبەر خۆیەوە) ئەی زاوام بۆ چییە ؟• تۆ بەگەرووتەیەکی بـێ دەرەتان بووی •• من لە ڕێژانەم دامەزراندنی •• گەرمن نەبومایـە مەگەر هەر رابردووی مردووەکانی خۆت بلێسیتەوە •• بۆیە زاوای من چیم دەوێ بۆم بکەی (تاپۆکە بەدەستێیـەوە دەگرێت) ئـەوانە زۆر سەرکێش و لاسار بوون ، بۆ ؟!• گوندیان هەیە ••! بەهیـــچ جۆر نە دەخووسان •• ئاوا دەتان خەسێنم ••
(بانگی حەمەعەلی دەکات) حەمەعەلی ؟••
حەمەعەلی : بەڵێ قوربان •

شـــێخ : وەرە •

حەمەعەلی : (دێتە پێشەوە) فەرموو ••

شـــێخ : (بە دەستی راستی قەباڵەکە دەدات بەلەپی دەستی چەپیا ••) دەزانی ڕێژانە شمان کڕی ؟••

حەمەعەلی : پیرۆزە •

شـێخ : (قەباڵەکە بەرز دەکاتەوە) ئەمە تاپۆکەیەتی •• ئەمە چەند مانگـە خەریکم ئەمڕۆ تاپۆکەیم وەرگرت •• لە ئەمڕۆوە بـەدوا ڕێژانـە هی خۆمانە ••

حەمەعەلی : یاخوا پیرۆز بێ ••

شـێخ : حەمەعەلی •• ئیشێکی بەپەلە هەیە دەمەوێ زوو بیکەی ••

حەمەعەلی : فەرمان لە تۆو کردار لە من ••

شـێخ : بۆ ئەوەی ئەم کڕینە حەڵاڵ بێ ، حەزدەکەم خەڵکی گوند ئاگاداربن •• نەك لە وەختی (حاصلات ؟ دا (مالك) ا ، نەکە بە قوڵیخـان بدەن •• جا دەمەوێ بڕۆی بە خەڵکی ڕێژانە بڵێی : قوڵی خان گوندەکەی بە شێخ فرۆشتووە خۆیشت ئەمساڵ سەرکاریان دەبی ••

حەمەعەلی : بەڵێ ••

شێخ : بـە یـەك دوویەکی گوندەکە بڵێ و ئیتر خەبەرەکـە خۆی بـڵاو دەبێتەوە •• تێ گەیشتی ؟••

حەمەعەلی : بەڵێ •• (دەڕوا) •

شـێخ : (بەشوێنیا) حەمەعەلی ، چۆنم پێ ووتی وا بکە ••

دیمـــەنی دووەم

دیمەن قەد پاڵێکە ، مام وسو ، پیرۆت ، خواکەرەم ، حەسەن ، حسەین ، پشوو دەدەن : جگەرە دەکێشن ،هەریەك خاکەناز، یان پێمەڕە « بێڵ »ی خۆی پێیــە ••) •

وسو : (بەهەمووان) جۆگە ، بێ جۆماڵ کوێر دەبێتەوە •• کشتو کاڵیش بێ جۆگە ئاو نادرێ ••

پیرۆت : ئاویش بێ جۆگە نابێ ••

خواکەرەم : بەڵێ وایە •• ئەمڕۆ ماندوومان دەکات سبەی بەری ئەو ماندوو بوونە دەخوێن ••

حسەین : وایە هەر دڵۆپە ئارەقێك بارەگەنمێکە ••

وسو : هەموو شتێ پاکەوە کردنی گەرەکە •• دەنا وێران دەبێ و تیادەچێ : خانوبەرە ، رێگە و بان ، دار و دەوەن ، تەنانەت هۆش و مێشــکی

مرۆڤیش پێویستیان بە پاکەوە کردن و زاخاو دان هەیە •• دووری بۆ نەڕوێن لەشی مرۆڤ گەر جار بار پاکی نەکەیتەوە دا دەوشێ و پەکی دەکەوێ ••

حەسەن : قسەی هەمووتان راستەو (روو دەکاتە مام وسۆ) مام وسۆ پێمان ناڵێی ئەم جوگەیە لە کەیەوە دروست کراوە ؟••

وسۆ : (هەندێ مات بوو) ئەی بۆ ناڵێی کێ ئەم جۆگەلەی راکێشاوە ؟••

حەسەن : فەرموو •• وا ووتمان ••

(هەموو) فەرموو •• دوو قسەی خۆشمان بۆ بکە بەڵکو ماندوومان بحەسێتەوە ••

وسۆ : باپیرەگەورەی ئێمە کە ناوی « حەمە خانی وەیسە » و لە گونـــدی « جانانە » نیشتە جێ بووە ، لە گەڵ ئاغاکانی ئەوێدا تێك دەچـــێ و دێت ئەم گوندەی رێژانە دروست دەکات و دەیکات بە ئاوەدانی •• هەر ئەو ساڵە دوو کوڕی دەبێ •• یەکێکیان ناو دەنێ « ئەیسە » ئەوی تریان ناو دەنێ « وەیسە « ئەم وەیسە ناوەگری باپیری دەبێ•• ئەیسەو وەیسە ئەم گوندە ئاوە دانتر دەکەنەوە •• لە پاش خۆیـان وەچێکی زۆریان لێ دەبێتەوە کە ئێمە بە نەوەی وەیسەین ••

پیرۆت : ئەی ئەیسە ؟••

وسو : ئەیسە منداڵی نێرینەی بۆ نامێنێ بەڵام کچی زۆری دەبێ •• کچەکانی خۆی لە کوڕەکانی وەیسەی برای مارە دەکات ••

حەسەن : کەوابێ ئێمە لە ئەیسەو وەیسەین ••

وسو : جا قسەکەم تەواو نەکرد ••

پیرۆت : فەرموو قسەکەت تەواو بکە ••

وسۆ : بەشان و باڵی کوڕەکانی وەیسە لە سەر چەمەی « خاڵخاڵ » وە بە قە:

ئەم شاخە سەختا راكێشراوە بۆ گوندی رێژانە •• ئەو رۆژەی کە ئاو دەگاتە گوندو قەڵبەزە دەکات ، حەوت شەوو حەوت رۆژ شایی دەگێڕن و کچەکانی ئەیسە لە کوڕەکانی وەیسەش مارە دەکەن ••

حسەین : یانی ئەم گوندە باپیرە گەورەکانی ئێمە کردوویانە بەگوند ؟••

وسۆ : ئەی چۆن ؟!••

خواکەرەم : کەوابێ ئەم گوندەمان بناغەی لە سەر رەنجو ئارەقاوی ئـــەوان دامەزراوە •

پیرۆت : ئەی ئێستا دەزانی !؟••

خواکەرەم : بەڵێ ئێستام زانی کە ئێوەش زانیتان •

وسو : (هەناسەیەکی هەڵکێشا) •

پیرۆت : ئەی ئەم قوڵی خان بەگە لە کوێوەهات ؟••

خواکەرەم : ئەی بۆ ناڵێی ئەم گوندە چۆن کەوتە ژێردەستی ؟••

وسو : کوڕینە باگەورەتر بن هەموو شتێکتان لێ حاڵی دەبێ ••

حەسەن : ئەی بۆ ئێستا حاڵی نەبین •• بۆ حاڵیمان ناکەیت ••

خواکەرەم : لەمە گەورەتر دەبین ! بۆ پێمان ناڵێی ؟••

حسەین : ئۆە •• دڵی خۆتان بۆ دەگوشنەوە •

وسو : من هەر ئەوەندەتان پێ دەڵێم •• ئەوگوندە هی ئێمەیەو ئێمەیش هی ئەم گوندەین ••

خواکەرەم : نەمانی ئەو ئەمانی ئێمەیە ••

حسەین : کەوابێ جۆگە ، جۆگەی گوندی خۆمانە ••

حەسەن : یانی جۆماڵمان بۆ خۆمان کردووە !••

پیرۆت : ئەی ئەم قسانە بۆ کێ دەکرین ••

حەسەن : گوێم لێیە ..

حسەین : گوێی لێیە بەڵام لەم کوێیەوە دێ و لەو گوێیەوە دەڕوا ..

حەسەن : بۆ تێمان ناگەیەنی ؟!

حسەین : تۆ بە من تێ‌ناگەی ..

حەسەن : خۆت جارێ تێ بگە ..

خواکەرەم : چاك تیگەیشتن خۆتان دەزانن جوگەمان بۆ خۆمان جۆماڵ کردووە .. نەك بۆ قوڵی‌خان بەگ .. وایە مام وسو ..

وسو : وایەو واش نییە !..

خواکەرەم : چۆن وایە و واش نییە ؟!..

وسو : وایە ، چونکە ئەم جوگەیە شا دەماری ئەم گوندەیە ، گوندیش پارچەیەکە لە گیانی ئێمەو دایکی ئێمەیە .. واش نییە : حاڵی حازر ناوی یەکێکی تری لە سەرە (مژێکی درێژی لە جگەرەکەی داو سەرێکی بە ئاستەم لەقان) خۆمان بە خۆمان کرد ..

پیرۆت : یانی‌چی خۆمان بە خۆمان کرد ؟!..

وسۆ : لێم گەڕێن با ئەو داخانە کە لە دڵمدان هەر دڵی خۆم بخۆنەوە .. (سەرێکی لەقان) پۆلە کەوێکی ئازاد بووین . پڕ بەدەمی خۆمان بۆ یە کتریمان دەخوێند .. بەقسەی قەلە رەشەیەك هەڵ خەڵەتاین و کەووتینە ناو رەتەوە[1] .

پیرۆت : یانی داری هەڵەی خۆمان ، لە گەردنی خۆمان ئاڵاوە .. بەڵام ئایا نا توانین لە گەردنی ئەو قەلەرەشەی بئاڵێنینەوە ؟!..

وسۆ : (هەناسەیەکی هەڵ‌کێشا) پیاو پەنای پیاودەدا ..

---

(١) : رەت جۆرە داوێکە بۆ کەو دەنرێتەوە .

خواکەرەم : ئەوە بۆ پێچ و پەنا دەخەنە ناو قسەوە ؟!..

پیرۆت : پیچ و پەنای تیا نییە ، هەموومان دەزانین .

خواکەرەم : ئەو هەڵەیە ئێوە دەیڵێن ڕاست کردنەوەی دەوێ .. دەنا هەڵە چەند بڕوا ئەوەندە تەشەنە دەکات ، بنجدا دەکوتێت .. ئەوە بـۆ ئێمە سەلیقەی چاوگێڕانەوەمان بە خۆماندانییە ؟!. مام وسو تۆ نەت ووت حەمە خانی وەیسە لەدەس ئەو جۆرە کەسانە لە گوندی «جانانە» هەڵ هاتوون .. ئەی نە دەبوو ئەوە ببێ بە پەند بۆتان ؟..

پیرۆت : وایە .. ئەرێ بۆ ئێمە وانین ؟!..

وسۆ : (قسەکەی بڕی) ئەی نەمووت خۆمان بە خۆمان کرد ..

حەسەن : بۆ واز لەم قسانە ناهێنن ..

حسەین : تۆ خوا کەم ئەم هەویرە بشێلنەوە ..

خواکەرەم : پیاو دەبێ تەجروبەی باپیران وەك ئاڵقەیەك لەپەنجەی کات ..

وسو : ئێمە بە پیاوەتیمان زانی ..

پیرۆت : پیاوەتی نابێ ڕێگەی تاقیکردنەوە بگرێت ..

حسەین : ئۆە .. کەم کای کۆن بەبادا بدەنەوە ..

حەسەن : (بەحسەین) نانی ئاغای خواردووە حەز لەو قسانە ناکات ..

حسەین : (بەحەسەن) ئەی خۆ نانی حایو حویو تەکیەمان نەخواردووە !..

خواکەرەم : (بە هەر دووکیان) فەرقیان چییە ؟. قەپێلکی یـەك کاکڵن و زەر دێنەی یەك هێلکەن .. (بەتووندی) ئەوە کاکردن بـەبادا نیە ، بەڵکو پەردە ڕاماڵینە لە سەر ڕاستی .. جگە لەوەش هیـچ کامێکتان نانی ئەوانەتان نەخواردووە ، بەڵکو ئەوانە لە سایەی ڕەنجی ئێوەوە گەرمە سێریان خواردووە ..

حەسەن : (بەتووندی) نان ئەو نانەیە ئەمڕۆ لە خوانە ..

پیرۆت : نا •• نان هەر ئەو نانەیەو خوان هەر ئەو خوانـــەیە •• بەڵام لە چاوی تۆدا نانی ئەوە •• کەچی لەراستیا نانی تۆیە ••

خواکەرەم : بەڵێ •• قسەی پیرۆتە ••
حەسەن : خۆ ئێستا ئەو ئاغای گوندەو !••
خواکەرەم : (بەتورەیی) کام گوند ؟!••
وسو : رێژانە گوندی ئێمە یەو کەس مافی بە سەریەوە نییە ••
حسەین : جا بەمن چی !!••
وسو : نەچووە بچێ •• (مات بوو) خەم ئەم سەرو ئەو سەری بۆ نییە ••
خواکەرەم : ئەمسەری بۆ من بوو ، دەبێ ئەوسەری بۆ یەکێکی تربێ ••
پیرۆت : ئەم خەمە بنکەی هەموو خەمێکە ••
خواکەرەم : دەبێ ئەو بنکەیە ریشەکەن بکرێ ••

حەسەن : (راپەڕی) تۆ خوا حسەین گورانێکمان بۆ بڵێ •• با تۆزێ خەم بەبا بدەین ••

حسەین : (هەندێ قورگی خۆی تاودا) چی دەکەم بۆم نایە •• گـــەرووم نایکا ••

پیرۆت : ئەمڕۆ چاك خۆت ماندووكرد •• چە بەدەست چە بەگۆرانی ••
وسو : جا گەر ئەو گۆرانیانە نەبوایەن کەی ئەو هەموو جۆ ماڵەمان پـــێ دەکرا ••

پیرۆت : گۆرانی خۆش مەرهەمی ژانو ئازارە ••

خواکەرەم : خوزگا دەنگـــم خۆش بوایە تا بە گۆرانی دنیای خـەواڵـۆم دەورۆژان •

حەسەن : بریا منیش دەنگم خۆش دەبوو جا دەمزانی چی دەڵێم ••
حسەین : چیت دەووت ؟• با من لەجیاتیت بیڵێم ••

حەسەن : قورگێك بەخۆمەوە نەبێ ، ئەو تامەی کوا •• ئەوە ناوی خوزگەتان هێنا (روو دەکاتە خواکەرەم) خواکەرەم ؟ گەر ئەم ساڵ هات بێ ئاواتت چییە ؟!••

پیرۆت : (زووهاتەدەم) زۆرمان خواست و کەمی هاتەدی ••

خواکەرەم : ئاواتی من ؟•• (تۆزێمات بوو) گەر ئەمساڵ هات بێ ئاواتم ئەوەیە : بە ئاوات بگەم •• ئەویش ئاواتی هەموومانە ••

حسەین : هەر ئەوەندە ؟••

خواکەرەم : ئەی تۆ ؟••

حسەین : گەر هات بوو دەزانم چی دەکەم : جووتێ هێستر دەکڕم بۆ ئەوەی لە وەختی خەلەو خەرماندا داوای وڵاغ لەم و لەو نەکەم •• (رووی‌کردە حەسەن) ئەی‌تۆ ؟!•

حەسەن : من ئاواتم ئەوەیە نەمرم ژنێك بۆ حەمەلاوی کوڕم بخوازم و لە شایی یەکەیا تێر هەڵپەڕم •• (روو دەکاتە پیرۆت) ئەی تۆ کاك پیرۆت ؟••

پیرۆت : ئاواتم ئەوەیە هەموو ساڵێ هات بێ ••

حسەین : ئەوە ئاواتی هەمووومانە •• (بە وسۆ) ئەی مام وسۆ ؟••

وسو : من ئەوەندەم بەدەمەوە نەماوە •• ئاواتم ئەوەیە ئەو هەڵەیە لە ژیانما کردوومە راستی بکەمەوە •• هەمیشە هات بووە بەڵام لە ئاست ئێمەدا بووە بەقات ••

حەسەن : ئۆە •• چوینەوە سەر بەیتی بلە •• تۆ باسی ئەمساڵ بکە •• گەر هات بێ چی دەکەی ؟••

وسو : (بەحەسەن) هەموو ساڵی هاتە •• ئێمە خۆمان قاتین ••

خواکەرەم : وایە •• گەر بمانەوێ هاتە گــــەر نەمانەوێقاتە •• خۆمان سەرچاوەی هات و نەهاتین •• گەر مێردە زمەی گونــــد نەبێو سەرپەرشتی کانیاوەکان بکەین و جۆمالی جۆگەکان بکەین بۆچــی قاتی دەبێ ••

پیرۆت : قسەکەی خواکەرەم بەجێیە •• ئەوە قاتی دەهێنێ ئەو ئافاتەیە کــە دەسی ناوەتە ناو قوڕگی بەروبومی گوندەوە ••

حسەین : (بۆ دوور دەڕوانێ) ئەرێ ئەوە کێیە ؟••

حەسەن : (دەڕوانێ) وەك بۆ لای ئێمە بێ وایە !••

وسو (دەڕانێ) هەرکەس هەیە بۆ لای ئێمە دێ •• لای‌وایە لە سەر چاوەی خاڵخاڵین •• دا بانگی بکەن •

خواکەرەم : حەمەعەلەیە !•• (بانگ دەکات) حەمەعەلی •• حەمەعەلی ••

وسو : کام حەمەعەلی ؟••

خواکەرەم : کلیلەوانی شێخ بەها ••

پیرۆت : بەدەست خۆم نییە حەز بە چەهرەی ناکەم ••

حسەین : واهات •

حەسەن : بەڵکو هاتنەکەی خێری پێوەبێ ••

خواکەرەم : ئەوانەو خێر ؟!••

پیرۆت : بۆ وا بە هەڵە داوان دێ ••

وسو : دیارە کارێکی بە پەلەی هەیە ••

حسەین : تۆ بڵێی شتێ رووی نەدابێ ••

خواکەرەم : خۆیەتی •• حەمە عەلی‌یەو بێکار نەهاتووە ••

حەمەعەلی : (دێتە پێشەوە) ماندوو نەبن ••

(هەموو) ! خۆت ماندوو نەبی ••

حەمەعەلی : جۆماڵەکەتان تەواو کرد ؟!••

خواکەرەم : ئەوەندەی نەماوە •

وسو : بۆ دەپرسی ؟ خێرە ؟••

حەمەعەلی : خێرە •• لە خێر بەولاوە چی ترهەیە ••

پیرۆت : حەمەعەلی بەقسەکانتا شتێك رووی داوە ؟!••

حەمەعەلی : شتێکی وا نییە •

پیرۆت : یانیچی شتێکی وا نییە ••

وسو : مانای وایە شتێك هەیە ••

حەمەعەلی : هەر وا تۆزێ دڵم تەنگە •

وسو : بۆ ؟•

خواکەرەم : بۆ دڵت تەنگە ؟ چیقــەوماوە ؟! شێخ مردووە ، ئاغـا وەفاتــی کردووە چییە !!••

حەسەن : خەمت نەبێ ئەوانە نا مرن ••

خواکەرەم : گەر مردن هەبێ هەربۆ ئەوانە •• بەڵام داخ ئەوەیە خۆیـــان دەمرن •• خۆشتر وایە زوو بەرەو مردن رەوانە بکرێن ••

حەسەن : کەی وەختی ئەم قسانەیە •• راوە ستن بزانین حەمەعەلی بۆچـــی هاتووە ؟•• (روو دەکاتە حەمەعەلی) دەنگ و باسی گوند چی‌یە ؟•

حەمەعەلی : کام گوند ؟••

وسو : رێژانە ••

حەمەعەلی : (زەردەخەنەیەکی تەڵخ) ؟•

وسۆ : شتێك لەدڵتایە بۆ پێمان ناڵێی ؟!•

حەمەعەلی : چی بڵێم : ئەمرۆ وای لێ هاتووە خەنجەریش لە دڵت بدەن نابێ هاوارکەی نابێ خوێنیشت لێ بچۆرێتەوە !••

حەسەن : دیارە مردن نییە •• گەر مردن بوایە شاردنەوەی نەدەیویست ••

پیرۆت : (بەتووندی) بۆ نایڵێی •

حەمەعەلی : ڕێژانە ؟!•

پیرۆت : ڕێژانە ؟•• ڕێژانە چی بووە ؟••

حەمەعەلی : فرۆشرا !!••

وسو : چۆن ؟! بەکێ ؟!••

حەمەعەلی : قوڵیخان بەگ لە زووەوە دەیەوێت بیفرۆشێ بەلآم « حەزرەتـی شێخ بەها » کە زانی هەر دەیفرۆشێ بۆ خۆی کڕییەوە ••

خواکەرەم : (بەحەپەسانەوە) مردن لەوە گەورە تر هەیە ••

حەسەن : گەر مەسەلە وابێ من بەو فرۆشتنە ناڵێم فرۆشتن ••

پیرۆت : (بەسەر حەسەندا نەڕاندی) کە قسە نازانی بۆچی بـێ دەنـگ نابی ••

حسەین : بڕوا ناکەم قوڵیخان شتی وا بکا !••

وسو : تۆ ڕاوستن بزانین ، کڕینی چیو فرۆشتنی چی ؟!•• (بەحەمە عەلی) کێ فرۆشتیو کێ کڕی ؟!••

خواکەرەم : (بەڕکەوە) گوێت لێ نەبوو ، ووتی : قوڵیخان بە شێخ بەهای فرۆشتووە •

پیرۆت : بە چە حەقێك قوڵیخان ڕێژانە دەفرۆشێ ••

حەمەعەلی : بڕواتان هەبێ بۆیە شێخ لێی کڕیەوە تا نەیفرۆشێ بە یەکێـکی بیگانە •• وا بزانن هەر گوندی خۆتانە !•

خواکەرەم : دێزە بە دەرخۆنەیە !•

وسو : (بە حەمەعەلی) چۆن دەزانی ئەوکڕینو فرۆشتنە بوو ؟•

حەمەعەلی : چۆن نازانم !•• بەچاوی خۆم دوێنێ قەباڵەی تاپۆکم لای شێخ دی •• پێی ووتم لە مەو پاش تۆ سەرکاری گوندی رێژانەی •• منیش بۆیە هاتم پێتان بڵێم •• تا بزانن (مالك) انە خۆم لێتان وەردەگرم •• بەڵام وا بزانن شێخ بۆ خۆتانی کڕیووەتەوە ••

خواکەرەم : (بەرکەوە) ئەوا وامان زانی •• کە گوند وای لێ هات چە هی ئەو بێ چە هی ئەم ••

حەمەعەلی : بۆ توورە دەبن •• من پێم ووتراوە پێتان رابگەیەنم ••

حەسەن : وایە •• وا ••

حسەین : وایە •• چە ئەوبێ چە ئەم بۆ ئێمە یەکە ••

پیرۆت : (بەتووندی) وا نییە •• دڵۆڵە چەند خلۆر بێتەوە لەدەست دەر دەچێ •• گوند چۆن دەفرۆشرێ ! • خەڵکینە گوند چۆن دەفرۆشرێ !؟•

حەسەن : ئێمەیش وەك ئەو هەموو گوندانە !••

پیرۆت : خەڵکی ئەو گوندانە کوا ماون ؟•• تەنیا چاویان پێوەماوە هەموو وەك قایشی رەشیان لێ هاتووە •• شەو دەخەنە سەر رۆژ ، رۆژ دەخەنە سەر شەو ئەوجا فریا ناکەون ••

خواکەرەم : ئەی بە چە حەقێ شێخ بەها گوندی ئێمە دەکرێت •• دیارە ئێمەی بەشت نەزانیوە ••

پیرۆت : دیارە لە چاو ئەوانا ، ئێمە ئاژەڵین •• گوندمان فرۆشراوەواتە خۆمان: فرۆشراوین ، ماڵمان ، ژیانمان ، ناموسمان ••

حسەین : شت کە بە تاپۆ بێ ، تاپۆ لای کێ بێ هی ئەوەیە ••

خواکەرەم : (رووی کردە پیرۆت) ئەمە رۆژەکەیە •• مامۆستا نەوزاد ، چی پێ ووتین ؟•• نەی ووت ئاگاتان لە گوندەکەتان بێ •• ئەوانە

دەیانزانی مامۆستا نەوزاد بەنیازیان دەزانێ بۆیە بەهانـــەیان بـــۆ دۆزیەوەو لەوێ دەریان کرد •• (رووی کردەمام وسۆ) ئێستا خۆ حاڵی بوون ••

وسو : (بەکزیەوە) لە زووەوە حاڵیم •• ئەوەی من دەمزانی شتێکی تر بوو•

پیرۆت : ئەوەی ئەو دەیووت چاك هاتە دی ••

خواکەرەم : بەبێ زیادو کەم وا دەرچوو ••

حەمەعەلی : بمزانیایە واپێتان گرانە پێتانم نەدەوت ••

پیرۆت : ئێمە بەووتنەکەی تۆ نارەحەت نین •• نارەحەتی دەستی خۆماین ••

وسو : ئێمە بە کڕینەکەی شێخ نارەحەت نین ••

خواکەرەم : مام وسۆ چی دەڵێی •• کڕین و فرۆشتن یەك مامەڵەیەو نابـێ بە دووان •

حەسەن : خواکەرەم دڵی خۆت بۆ سەخڵەت دەکەی ••

حسەین : من بەش بە حاڵی خۆم ، ئەوکڕین و فرۆشتنەم پێ شتێکی وا نیە•• کە گوند لەدەس خۆماندا نەبێ ئێتر (مالك)ی هەرکەس دەبێ بابێ قوڵیخانە ئاغـای خۆمانە ، شێخە شێخی خۆمانە ، هیچیان بێگانـــە نین !••

خواکەرەم بۆ تۆ وایە ، چونکە بینای راست بینیت تیا وێرانە ••

حسەین : لەمێژە داخ کراوین ئێستا سوومان دەبێتەوە •

پیرۆت : ئەوبرینە وا ئێستا کوناو دەر بووە و خوێنی لێ دەچۆڕێ ••

خواکەرەم : نابێ کوناو دەربێ •• دەبێ مردنی خۆمان پێش ڕێژانە بخەین••

حسەین : ئەی چارە ؟!•

خواکەرەم : چارە تەگبیرە •• من بەش بەحاڵی خۆم (رووی کردە پیرۆت) پیرۆت دەکەم بە گەورەی خۆم بۆ ئەوەی راوێژکار بێ ••

پیرۆت : منیش مام وسۆ دەکەم بەگەورەی خۆم تەگبیرمان بۆ بکات ••

حەسەن : منیش هەروەها ••

حسەین : منیش هەروەها •• مام وسۆ مامی هەموومانە ••

وسو : گرینگ ئەوە نییە تەگبیر بدەنە دەست من گرینـــــگ ئەوەیە پشتی یەکتری بەر نەدەین بۆ ئەوەی ئابرومان لە دەست نەچێ••(روودەکاتە حەمەعەلی) حەمەعەلی ئێمە بەوە دڵ گرانین کە شێخ تۆی کردووە بە سەرکاری ئێمە •• تۆیش لە ئێمە دوور نیت •• زۆرتر دلگرانی ئەوەین ، چۆن گوندی ئێمە بوو بە گوندی قوڵیخان !•• دەبوایە پرسێك بە ئێمە بکرابایە ••

خواکەرەم : (زوو هاتەدەم) بەو جۆرە بوو کە کرا بە ئاغای گوند ••

وسو : (سەرێکی لە قاند) •

پیرۆت : (بە وسو) ئەوەی بوو ، رۆیشت !••

خواکەرەم : (بەتووندی) نا •• نەرۆیشت ، نابێ بروات •• دەبێ بەر پەرچ بدرێتەوە ••

وسو : (بە هێمنی) پشووتان درێژ بێ •• باورتان قایـــم بێ •• با جارێ جۆماڵەکەمان تەواو بکەین ••

خواکەرەم : (خاکە نازەکە فرێ دەدا) دەستم خاکە ناز ناگرێ ••

وسو : نا •• نا •• بە خاکەناز فرێدان کار ناچێتە سەر •• دوای تەواو بوونی جۆماڵەکە بیرێکی لێ دەکەینەوە ••

خواکەرەم : تەگبیرمان دەوێ ، تەگبیرێکی وا چەخماخەی جگەر پارەکـەر بێ ••

وسۆ : کورینە رێژانە چاوەروانی ئاوی ئەم جۆگەیە ، دارو درەختی ، دەغڵ و دانی ، مەرو ماڵاتی ، هەموو تینووی ئاوی ئەم جۆگەیەن •• بـــە

قوربانتانم درێغی مەکەن •• هیچ رۆژێك وەك ئەمڕۆ رێژانــە بــە خۆشەویست بەگیانمانە نەچەقیوە••گەر وسو ، وسۆ بێ جۆماڵی ئەو هەڵانە دەکات کە وەك چەڵەمەی قەساب بۆ هەڵواسینی ئێمە ئامادە کراون ••

پیرۆت : کوڕینە هەڵمەت بدەن •• مام وسو چی دەڵێ وابکەن •

خواکەرەم : (روو دەکاتە رێژانە) مەرج بێ خۆم بکــەم بە رۆڵەیـــەکی جگەرگۆشت ، دەمارەکانی خوێنم بکەم بە جۆگەی ئاوبارەت ••

وسو : (خاکەنازەکەی هەڵ دەگرێو دەڕوا ، هەموو بە شوێنیا دەڕۆن) •

حەمەعەلی : (تاك دەمێنێتەوە ؟ ••

وسو : (بە حەمەعەلی) حەمەعەلی •• تۆ سەرکاری ئێمەی گــەر دەتــەوێ وەرە سەرکاریمان بکە ••

حەمەعەلی : من برای ئێوەم ، بڕۆن خوا حافیزتان‌بێ •• (لە دڵ خۆیا) •• خوزگە ئاگرێکیان دەنایەوە •• مەرج بێ تا بتوانم فووی پیابکــەم•• بزانین مام وسو چە تەگبیرێ دەکات •• (بە شـــوێن خـــۆیا دەگەڕێتەوە) ••

دیمەنی سێیەم

(مام وسو ، پیرۆت ، خواکەرەم ، حەسەن ، حسەین ، رووبەرووی قوڵیخان ، بوونەتەوە ••) ••

وسو : (لە سەرخۆ) جەنابی قوڵیخان ، تۆ گەورەی ئێمە بووی ، گەورەیی بەوجۆرە نابێ ••

قوڵیخان : بۆ ؟!•

وسو : گەورە لەپشتەوە خەنجەر لە دوژمنیشی نادات ••

قوڵیخان : تێ ناگەم ، پشتی چیو خەنجەری چی ؟!•

وسو : ئێمە بۆیە تۆمان بە برا گەورەی خۆمان دانا ، بزانی گەورەیی بکەی •

قوڵیخان : (بە مۆنییەوە) •• ئامۆژگاریمان دەکەیت ؟•

وسو : ئێمە ئامۆژگاریت بکەین نەك نە ناسیاوێك ، تۆ بە ئێمەوە قوڵیخانی ، ئێمەیش بەم گوندەوە ناسراوین •• گەر رێژانە نەما ئێتر چـــە کەسین و تۆش کام قوڵیخانی ؟••

قوڵیخان : گوند گوندی خۆمه •• چی لێ دەکەم هەوەسیخۆمه ••
پیرۆت : (بەرِکەوە) گوندی خۆت ؟!•
خواکەرەم : له کەیەوە بوو بە گوندی خۆت ؟!••

قوڵیخان : (بەخواکەرەم) تۆ منداڵی •• بافتی وەڵام دانەوەت نییه ••
خواکەرەم : بە تەمەن نییه بە هۆش و فامه •
قوڵیخان : دەزانم کێ مێشکی ئاخنیوی !••

خواکەرەم : منیش دەزانم کێ دەیەوێ لە خشتەمان بەرێ ••
وسو : (کەوتە بەینەوە) ئەوەی پێ ناوێ •• تا ئێستا چی بووەو چی کراوە گوێمان نە داوەتێ و لە رێی هاوماڵیا هەموو شتێکمان قووت داوەتەوە ، لە مەو پاش نابێ وابێ ••

قوڵیخان : باشه ئێستا چی بووە ؟!••
وسو : رێژانه !••

قوڵیخان : من پێتم ووت ، گوند هی خۆمه و چی لێ دەکەم ما فی خومه ••
خواکەرەم : (بەرکەوە) ئافەرین بۆ ئێمه !••
حەسەن : (لەپەناوە) کێ دەزانێ •• رەنگه ماڵ و منداڵیشمان هی خۆمان نەبێ ••

حسەین : (بەحەسەن) تۆ حەقی قسەکردنت نییه ••
قوڵیخان : (بەتوورەیی) هەی هەی گەله کۆمەیه •• ئافەرین مام وسو •• ئەمەیشت بەرپاکرد ؟!••

وسو : گه له کۆمەیه ، بۆ ما فی خۆمان •• نەك بۆ خراپەکاری •• دەنا تۆ یەك و ئێمه سەد ••
قوڵیخان : (بەتەوسەوە) وای لێ هات ؟!•
وسو : یەکێ دایکی لە بەرچاوی هەراج بکرێ چی لێوە چاوەنوارِ دەکرێ ••

پیرۆت : (بەگاڵتەوە) بۆ خوشمانت نەفرۆشت ؟!..
خواکەرەم : (بە پیرۆت) لەوە زیاتر !..
وسو : قەت بووە مێوان شتی خانە خوێی خۆی بفرۆشێ ؟!.
قوڵیخان : یانی من لەم گوندە مێوانم ؟!..
وسو : بەڵێ تۆ لەم گوندەدا غەوارەیت .. لە بنەڕەتا خەڵکی ئەم گوندەی ئێمە نیت ..
قوڵیخان : (بەگاڵتەوە) لە بنەڕەتا ؟!.. خۆشە بێ بنەڕەتێ باسی بنەڕەت بکات !..
وسو : (بەهێمنی) قوڵی خان ، من وتۆ چاك یەکتری دەناسین !..
قوڵیخان : (بەڕەکەوە) زۆر چاك ..
پیرۆت : نامووس فرۆشتنمان بیستووە گوند فرۆشتنمان نەبیستووە ..
قوڵیخان : کێ دەڵێ ئەم گوندە هی ئێوەیە ؟!..
وسۆ : من دەڵێم ..
خواکەرەم : من دەڵێم ..
حەسەن : من دەڵێم ..
وسۆ : هەموومان دەڵێین .. کەس لەدایکی خۆی ئیبا ناکات .
قوڵیخان : ئێوە کێن ؟! گەر من نەبم کەس ناتان ناسێ ..
وسۆ : (بە تووندی) ئێمە کێین ؟! چاوت بکەوە بزانە ئێمە کێین ! ئێمە نەوەی حەمە خانی وەیسەین .. ئەو حەمەخانەی کە لە دەست ستەمی باپیرانی تۆ هەڵ هاتوو ئاوارەبوو .. سابە چە دەردی سەرێك ئەم شوێنەی ئاوەدان کردوەتەوە .. لە جیاتی تۆ لە کردنەوە چاکەمان لە شوێن خراپا دانا . پەنای تۆماندا .. تۆش لە جێی چاکە خراپەت چاند ..

قوڵی‌خان : (بەمخەنەتی) یانی من بە میوانی هاتووم ئێوە بە ناتان داوم ؟!.
(روو دەکاتە پیرۆت و خواکەرەم) بڕوای پێ مەکـەن .. بـۆ
راستییەکەی ناڵێی .. من بۆیە هاتووم ئێرە تا ئاگام لێتـان بـێ ..
گوندی بێ ئاغا مەڕی بێ شوانە .. جگە لەوویش ، حەمـە خانی
وەیسە بۆ لەوێ دەرکرا .. کێ دەری کرد .. باو باپیرانی من ؟.

وسو : بەڵێ ، باپیرانی تۆ ..

قوڵی‌خان : منیش ئەو قسەم دەیویست !..

وسو : منیش ئەوەم دەوێ کە بزانی کێ ئەم گوندەی دروست کردووە ..

قوڵی‌خان : (هەندێ نەرم بوو) گوندی خۆتانە ؟. وایە ؟!.

وسو : مەگەر یەکێکی وەك تۆ بڵێ وا نییە !..

قوڵی‌خان : بەچی گوندی ئێوەیە ؟ بە تاپۆ ؟! بە حەسەب‌و نەسەب .. بەچی !.

وسو : بە حەسەب و نەسەب !.

قوڵی‌خان : کام حەسەب و کام نەسەب !.. ئێوە بۆرەن ، بۆرە کەی حەسەب و
نەسەبدار بووە !.. گوند گوندی ئاغاو بەگزادەیە .. تا ئێستا ئەم
بیستووە بۆرە خاوەن گوند بێ !!..

پیرۆت : حەسەب و نەسەب بە ناو و خۆ هەڵکێشان نیە .. ئەو ناوانە هەموویان
یەك نانی جۆیین ناکەن .. دوای ئەوەیش بنـــەماڵەی ستەمکار
گوێزی کوێرە توێکڵەکەی رەقە و ناوەکەی بۆشە ..

حەسەن : (بەحسەین) دیت ئاغات چیمان پێ دەڵێ ؟!.

حسەین : ؟!.

پیرۆت : قوڵی‌خان لە سبەینێوە دەست لەم گوندە هەڵ دەگریت ..

قوڵی‌خان : (زەردە خەنەیەکی تەڵخ) سەبارەت بەچی ؟.. بەو تاپۆیە کـە
لە دەستتایە ؟!..

پیرۆت : تاپۆ ؟!••

قوڵی‌خان : بەڵێ •• تاپۆ ؟!•

وسو : (بەگاڵتەوە) تاپۆت دەوێ ؟!•• ئێمە خۆمان تاپۆیین ••

قوڵی‌خان : (پێکە نینێکی تەڵخ) خۆمان تاپۆیین ؟!••

خواکەرەم : بەڵێ خۆمان تاپۆیین ••

وسو : ئەی ئەو جۆگەیە کەوەك مار بە قەد ئـەو هەموو شاخانا کشاوەو لـە خاڵخـاڵانەو گـەیشـتووەتە ڕێژانـە نابێتـە تاپـۆ ؟! ئەو باخ و تالان و ڕەزو تووناو توونی ئەو قەد پالانە تاپۆ نین ؟•• چین چینی ئەو کەڵەکانە بۆ کێ ڕاز دەکەن ، خاوە نیان کێیە ؟!• تەنانەت ڕەنگی گەنمەکان ، هێڵی شێف و وەردەکان لە دەم و چاوی کێ دەچن ••

قوڵی‌خان : ئەوە تاپۆکەتە ؟!••

وسو : بەڵێ •• گەر ئەوە تاپۆ نەبێ ، دەبێ چی تاپۆ بێ ؟!••

خواکەرەم : (هاتە پێشەوە) گورستانی گونـد شاهیدە دەفەرموون بڕۆین بزانین مردووێکی تۆی تیایە ؟•

قوڵی‌خان : (بەدڵ گوشراوی) تاپۆی‌ڕەش •• ئەوەی دائیرەی حکومـەت دەتدەنی(*) ، ئەوە تاپۆیە ، تاپۆی ڕەش ••

وسو : تۆ بە تاپۆی ڕەش دەیکەی ، ئێمەیش بە تاپۆی سپی ، تاپـۆی ڕەش تاپۆی غەدرە ، بۆ یەکێکە کە گوند هی خۆی نەبێ بـە زۆر بیکا بە هی خۆی ••

پیرۆت : ئەوەی تاپۆی بە تۆ داوە ئەویش وەك تۆیە(*) •

خواکەرەم : ئەوە نە ئێمەی دیووەو نە ئێمە دەیناسین ••

---

* مەبەست لە دێرزەمانە •

قوڵی‌خان : ئه‌ی‌وایه •• خه‌ڵك پیاوی گه‌وره ده‌ناسێ ••

خواكه‌ره‌م : ئێمه گـه‌وره‌ین •• بـــه‌ڵام زاڵم ، زاڵم ده‌ناسێ •• زوو نێ گه‌یشتین دره‌نگ به خۆمان كه‌وتین ••

قوڵی‌خان : ئه‌و هه‌وایه له مێشكدا لاده •• هه‌وای داڵغه‌كانی ئه‌و كابرایه •• ئه‌و له رێگه‌ی ترازاندوون !••

خواكه‌ره‌م : ئه‌و له‌رێگه‌ی نه ترازاندووین •• تۆ له رێگه ترازاوی ••

قوڵی‌خان : من له رێگه ترازاوم ؟••

خواكه‌ره‌م : به‌ڵێ تۆ ••

قوڵی‌خان : كێ منی له رێگه ترازاندووه ؟•

خواكه‌ره‌م : خۆت ده‌زانی ••

قوڵی‌خان : نه‌مووت قسه‌ی شه‌یتانه‌كه‌م بۆ ده‌كات ••

پیرۆت : ئه‌وشه‌یتان نه‌بوو •• شه‌یتان ئه‌وه بوو كه هه‌ڵی خه‌ڵه‌تانین •• گه‌ر به گۆی‌ی مامۆستا نه‌وزادمان بكردایه ئێستا یه‌كێكی وه‌ك تۆ ئـه‌و خه‌نجه‌ره‌ت له پشته‌وه له گازرای پشتمان نه ده‌دا ••

وسو : زوڵم •• زوڵم •• سه‌رمان ده‌ڕوا گوندمان ناڕوا ••

قوڵی‌خان : بۆ یه‌خه‌ی منتان گرتووه ، بۆ ناپرسن به‌كێم فرۆشتووه ؟!••

وسو : زانیمان ••

قوڵی‌خان : كه وابێ بۆ ته‌نیا به‌ڕكی منتان گرتووه ؟!••

خواكه‌ره‌م : تۆ فرۆشتووته ••

قوڵی‌خان : ئه‌ویش كڕیویه‌تی ••

وسو : گه‌ر تۆ نه‌یفرۆشی ئه‌و بۆ ده‌یكڕێ ••

قوڵی‌خان : شێخی خۆتان نیه ؟• ئێوه‌یش گوندتان بۆ ئه‌و ناوێ ؟••

وسو : جاران وایان ده‌ووت ••

قوڵی‌خان : (گەشایەوە) ئێستاش وا دەڵێن ..
وسو : نا .. لە ئێستاوە دوا .. نا ..!
قوڵی‌خان : ئێوەیش وەك خەڵكی گوندەكانی تر ..
وسو : ئێمە باسی گوندی خۆمان دەكەین ..
قوڵی‌خان : ئێستا ئێوە چیتان دەوێ ..
وسو : تاپۆی ڕێژانە ..
قوڵی‌خان : (بە پێكەنینێكی تەڵخەوە) ئەی ئێوە ناڵێن ! تاپۆی گونـــد ئــەو جۆگەیە ، ئەو باخ و دارو بەردەیە ، كەوابێ تاپۆكــەی لە باخــەڵی خۆتانایە ..
خواكەرەم : (قسەكەی بڕی) ئێمە دەمانەوێت ئەو تاپۆ ڕەشەی كە بە دزی ئێمەوە وەرتگرتووەو كڕین و فرۆتنی پێ دەكەی ، پارچە ، پارچەی بكەین ..
قوڵی‌خان : ئەو تاپۆیە بە تۆ پارچە پارچە ناكرێت ..
خواكەرەم : دەبێ بكرێت ..
قوڵی‌خان : لە باخەڵی یەكێكدا نییە تۆ بتوانی دەستی بۆ درێژ بكەی ..
خواكەرەم : لە پشت كێوی قافیش بێ ، یان لە قولەی حەوت مێرداندا بێ ، دەبێ وای لێ بكرێ ..
قوڵی‌خان : (ڕوو دەكاتە وسۆ) ئێوە بۆ بەرگی من بەر نادەن .. من گوندم بە شێخ بەها نەفرۆشتووە ، گەر پێتان دەكرێت شێخ بەها ڕازی‌بكەن .. من ئامادەم چی بڵێن وادەكەم .. ئێستا ئیشی ئێوە لای ئەوە .. حاڵی حازر منیش بابەیەكم وەك ئێوە ..
خواكەرەم : نا .. تۆ نابێ بابەیەكی وەك ئێمە نیت .. تۆ ستەمكاری ، نابێ وەك ئێمە بێ ، تۆ زاوای ئەوی ، تۆو ئەو بەروپشتی یەكن .

قوڵیخان : ئەوەندە دەمت شڕ مەکە ، دەنا دەڵێم بیکوتنەوە ..

خواکەرەم : (بەتووندی) ئەوەی دەمی من دەکوتێتەوە لە دایـکی حـــۆی نەبووە و نابێ ..

وسو : (بە خواکەرەم) قوڵیخان لە تۆ گەورەترە !..

خواکەرەم : وەختێ گەورە بوو کە نەیفرۆشتبوین ..

قوڵیخان : من دەڵێم بڕۆن بۆ لای شێخ ، ئەو رازی کەن .. من لە قسەی ئەو دەرناچم ..

وسو : (روو دەکاتە هەمووان) بابڕۆین بۆ لای شێخ بەهـــا .. بزانین ئەوکڕین و فرۆشتنە چۆن بوو .. بە قانوون ؟. بەیاسا ؟.. بـــە شەرع بەچی ؟!.

قوڵیخان : ئەو چی بڕیار بدا ، من سەرم پێوە نیە .. گومانیشم لەوەدانییە ، ئەو بەرژە وەندیی ئێوەی دەوێ .

(هەموو) بابڕوین .. (رۆیشتن) .

قوڵیخان : (لەبەرخۆیەوە) چەنێ دەمیان هەراش بووە .. شێخ راسـتی فەرموو : گەردەلوول پەیدا بووە .. ئەمە تەنیا شەماڵەکەیەتی وایە ، دەبێ خۆی چۆن بێ ..

دیمــەنی چوارەم

(شوێن دوو ڕیانێکه مام وسو ، پیرۆت ، خواکەرەم ، حەسەن ، حسەین دانیشتوون ، گفتوگۆ دەکەن و جگەرە دەکێشن) •

خواکەرەم : ئێمە خومان دەکڕینەوە !••

پیرۆت : ناچاری‌یە ••

مەسەن : چش مەڕو ماڵاتمان دەفرۆشین ••

پیرۆت : وانەکەین ئەی چی بکەین ••

حەسەن : مانای وایە دەکەوینە سەر ساجی‌عەلی !••

خواکەرەم : (بەتووندن) ئەی بەچی بژین ؟!•

پیرۆت : فەرموو چارەیەکی‌تر بدۆزەرەوە ••

حسەین : براینە خوا کردوویەتی دەبێ شانی بۆ شل‌کەین ••

خواکەرەم : خوا ئیشی نا شیرین ناکات ••

حەسەن : دڵی خۆتان سەخڵەت مەکەن •• خوا هەڵ ناگرێ شـێخ خراپی نەفەرموو ووتی : من گوندم لە دائیرەی تاپۆ کڕیووە ، منیـــش نەبومایە یەکێکی تر دەیکڕی ••

خواکەرەم : (بە حەسەن) بەو قسانە بڕوا مەکە ••

حەسەن : چۆن بڕوا ناکەم •• کابرا چە مەجبوورە بەو ریشەوە درۆ بۆ من و تۆ بکا ••

خواکەرەم : ئەی ئەو ریشەی بۆ چییە ؟•• زوڵم هەر زوڵمە بەڵام هێشـــتا زوڵمی ئاغام پێ ئاسان ترە تا هی شێخ •

پیرۆت : (بەکەرەسەرەوە) پیاو نازانێ بڕوا بەکێ بکا ••

خواکەرەم : (زوورایەری) بڕوا بە پیاوەتی (ئارەقی نـاو چاوانی خـــۆی سڕیەوە) بەوە ••

حەسەن : ئەو بۆیە کڕیوویەتی چاکەی ئێمەی ویستووە •

خواکەرەم : ئەی بۆ پێش کڕینەکە خەبەری بە ئێمە نەدا ••

پیرۆت : (بەماتییەوە) ئەم کارەی شێخ چی دەیدەمە بەر خەیاڵ ناچەقیتـــە دڵمەوە ••

خواکەرەم : هیچ مانای نیە ئێمە گوندی خۆمان بکڕینەوە (رووی کـــردە مام وسۆ) مام وسو بو قسەیەك ناکەیت ••

وسو : (بەماتییەوە) قسەی چی بکەم ؟ خەتا نەخەتای شێخ بەهایە نەهـــی قوڵیخان •• خەتا خەتای ئەو کەسەیە ئەو تاپۆیەی بۆ قوڵیخـــان دەرهێنا ••

پیرۆت : (بە تووندی) خەتای هەموویانی تیایە •• ریچکەی خەتاکـــە لە خۆمانەوەیە •• بۆ لە خۆمان خەواڵو بووین ؟! تا ئێستا لە کـــوێ

بووین •• دوای ئەوەیش بە چە یاسایەك قولی‌خان گوندی ئێمەی لە سەر خۆی تاپۆ کرد ؟ ئەو شێخەیش دەزانێ گوند گوندی ئێمە یەو پارووی منداڵانی ئێمەی تیایە چۆنی کری ؟!• کێ ناڵێی ئەو قولێخانە ئەوفێری ئەو بەزمانەی نەکردووە ؟!••

حسەین : ئەو هێنان و بردنەی ناوێ •• یان ئەوەیە هەزار دینارەکە بە شێخ بدەین ، یان ئەوەیە واز لە گوندەکەمان بێنین ••

خواکەرەم : هەر ئەوەندە ؟•• دەبێ بچینە ژێر رکێفییەوە ••

پیرۆت : وایە •• دەبێ گۆرانیش بە شان و باڵیا بلێین ••

وسو : گەر ماڵ و مناڵمان فرۆشتووە ، دەبێ هەزار دینارەکە بدەین •• بەڵێنمان داوەو پاشگەز نابینەوە ، هەزار دینار تەواو دەبێ بەڵام گوند هەتا هەتایە هەر گوندەو لە گوندایەتی‌ی خۆی ناکەوێ •• هەزارەها هەزار نەوەی وەك ئێمەیش لە ئامێزیا پێ دەگەن ••

حەسەن : بەڵێ وایە •• ئەویش هەزار دیناری لە تاپۆدا خەرج کردووە •

حسەین : هەزار دینار !!••

حەسەن : ئەویش لە بەرخاتری ئێمە ، دەنا رەنگە لەم سەرو لەو سەرا بایی هەزار دیناریش ماندوو بووبێ ••

حسەین : بەش بە خۆم دەسەر ئاژەڵم هەیە هەموویان دەفرۆشم ••

حەسەن : منیش ئەوەی هەبێ چنارەکانە ، هەژ دە ساڵە گەورەیان دەکەم ، ناچارم بە نیوە قیمە تیش بووە بیانفرۆشم •

خواکەرەم : (بەرکەوە) ئەی منداڵەکانمان بەچی بژین ؟!••

حسەین : دەی دەی •

حسەین : ئەی بەچی ؟!..

خواکەرەم : بەوەی دەی نابێ !..

پیرۆت : گریمان هەزار دینارمان دا ، تۆ بڵێی قوڵیخان بە بەیەکێکی تری نەفرۆشێتەوە ؟..

خواکەرەم : یانی چی ؟!..

پیرۆت : یانی ئەوەی کەووتم . (بە مام وسو) دەڵێی چی ؟.

وسو : (بەپەرۆشییەوە) من بڵێم چی ! منیش هەر لە خەیاڵاتو پەژارەی ئەم پەتایەدام ..

حەسەن : ئەوە ئەنجامی پیاوەتییە ..

وسو : (بەتووندی) هەموو پیاوە تییەك ئەنجامی وا نییە .. پیاوەتی لە گەڵ ناپیاوا وایە ..

پیرۆت : تۆ بڵێی هەزار دینارەکەی وەرگرت تاپۆکە بداتەدەستمان ؟.

خواکەرەم : گەر وا نەبێ ئەی بۆ هەزار دینار دەدین ؟!..

پیرۆت:هەزار دینارە بۆ بە تاڵ کردنەوەی مامەڵەکەیە ، نەك بۆ وەرگرتنەوەی تاپۆ .. واتە گوندەکەدەگەڕێتەوە کوشی ئاغا ..

حەسەن : واتە هەزار دینارەش دەڕواو ناشزانین (مالك) کێیە .. ئـەوان یان ئێمە .. ئەوجاماڵێشمان ڕۆو گوندیشمان ڕۆوخۆشمان ڕۆ ..

خواکەرەم : (بەتووندی) ئەی نەدەبوو ئەم لەیەکانە زوو بدەینـەوە .. (رووی کردە وسۆ) مام وسۆ چی دەڵێی ؟!

وسو : ئەوە ئەم لێکدانەوەمان بۆ زوو تر نەکرد ؟!..

خواکەرەم : منیش وا دەڵێم ..

حسەین : (قسەکەی بڕی) سەرم لێ شێوا ، هەزار دینارەکــە دەدەین یان نە، ؟..

حەسەن : ئەی بەڵێنمان نەدا ..

پیرۆت : با بەڵێنمان دابێ .. بەڵێنمان دژی خۆمانداوە ..

خواکەرەم : دەم خۆش .. قسەکەت راسە ..

پیرۆت : دەتوانین بڕیارێکی تر بدەین ..

حسەن : دوای ئەوەی بەڵێنماندا ..

وسو : دوای بەڵێن بڕیاریتر نادرێ ..

حسەین : یەك رێگەمان لە بەرەو نابێ بە دووان : هەزار دینارەکە ..

خواکەرەم : دەتوانین وەرگرتنی تاپۆکە بۆ من مسوگەر بکەن ؟!. (تۆزی بێ دەنگ بوو) .. کە هەزار دینارەماندا تاپۆکە بۆ خۆمانوەر دەگرینەوە یان بۆ قوڵیخان ؟!..

پیرۆت : من دەڵێم بۆ قوڵی خانی وەردەگرینەوە ..

حەسەن : دەبێ قوڵی خانیش بیداتەوە بە حکومەت ، حکومەتیش بیدات بــە ئێمە ..

خواکەرەم : کەواتە ئێمە رێگەمان هەڵە کردووە .. سەری گڵۆڵەکــە لە حکومەتەوەیەوە(١) ..

وسو : براینە .. با ئێمە جارێ قوڵیخان و شێخ لە کۆڵ گونـــدەکەمان بکەینەوە .. گەر گوند نەهاتەوە دەستمان .. ئەو کاتە من تەگبیرتان بۆ دەکەم ..

پیروت : وەرگرتنی ئەو هەزار دینارە لە فرۆشتنی گوندەکە غەدر ترە ..

وسو : تازە بەڵێنمان داوەتێ .. پەشیمان نابینەوە .. گەر بەو پارەیە هەموو

شتێ نەبڕایەوە •• ئەم و سۆیە شیری دایکی خـۆی بە حەرامی
خواردبێ گەر ژیانیان وەك دانە برێشکەی سەر ساجی ســــوور
نەکـەم •• جارێ راوەستن ، پشووتان درێژ بێ ••
خواکەرەم : (بەرەو ژوور دەڕوانێ) کوڕینە ئەوە چەند زەلامێـــکن لە
گوندی « خاوێ » وە بەرەو ئێمە دێن • •
وسو : گەر خەڵکی خاوێ بوون جارێ لایان هیچ قسەیەك لەکۆن‌دا مەکەن•
حەسەن : بابڕوێن •
وسو : نا •• بابێن بزانین ماڵ و ئەحواڵی ئەو خزمانە چۆنە ••
خواکەرەم : (گەشایەوە) بەزاتی خوا یەکێك لە پێشیانەوەیە لە ڕەوت و
ڕۆیشتنا لە مامۆستا نەوزاد دەچێ ••
پیرۆت : (بەخوشییەوە) مامۆستا نەوزاد ؟!••
حەسەن : (دەڕوانێ) خۆیەتی ••
خواکەرەم : (بە مام وسو) ئومێدە مامۆستا نەوزاد دەرویك بێ بـۆ ئێمـــە
کرابێتەوە ••
وسو : (دەگەشێتەوە) ئومێدە •• بەڵام دەنگ مەکەن ، گەر بەلای خۆشبا
ڕۆیشت ئەوە خۆم پێی دەڵێم ••
حسەین : خۆیەتی ••
خواکەرەم : نەموت ؟•• (پێشوازی دەکات) •
نەوزاد : (باوش بۆ خواکەرەم دەکاتەوە) خواکەرەم چۆنی ؟!•
خواکەرەم : مامۆستا تۆ چۆنی ••
نەوزاد (دەست لە مل هەمووان دەکات) • ئەوەلێرە چی دەکەن ؟!• بۆ
وا کزوماتن ؟!••
وسو : مامۆستا تووشی بەڵای خۆمان بووین ••

---

(١) لەکۆن‌دا حکومەتی کۆنەپەرستان پالەپشتی ئاغاکان بوون •

نەوزاد : چۆن ؟!..

وسو : ئێوه بۆ کوێ دەچن ..

نەوزاد : بۆ شار ..

وسو : گەر دەکرێ ئەو خوێشانە رایی‌کە بابڕۆن ئەوجا بۆت دەگێرینەوه ..

نەوزاد : بە سەر چاوان (رووی کردە هاورێیەکانی) براینە .. ئێـوه خوا حافیزتان بێ رێی خۆتان بگرن رامەوستن منیش بە شوێنتانا دێم .. گەر دواش کەوتـم کـاری خۆتـان پـەك مەدەن تاچاومان بەیـەك دەکەوێتەوه .. (هەموو) سەرچاو (دەڕۆن) .

وسو : بەقسەی تۆمان نەکرد ، بۆیە وامان بە سەرهات .

نەوزاد : چی بووه ؟!.

وسو : پوختەکەی ئەمەیە ! قولی‌خان بە دزیەوه گوندەکەمانی لە سەر خۆی تاپۆ کردووەو دوای ئەوەیش بە شێخ بەهای فرۆشتووه و ئێمەیش وا سەرگەردان ماوین .

نەوزاد : (مات بوو) ئەی‌لێرا چی‌دەکەن ؟..

وسو : چوینە لای شێخ بەها تکای ئەوەمان لێ‌کرد کە ئەوکڕین و فرۆشتنە بە تاڵ بکاتەوه .. ئەویش داوای هەزار دیناری لێ کردین ..

نەوزاد : لەبەرچی ؟!..

وسو : بۆ ئەوەی مامەڵەکە بە تاڵ بکاتەوه ..

نەوزاد : هەزار دیناریشتان لێ دەسێنن !؟..

وسو : ئێمە حازرین هەزار دینار بدەین ، بەڵام تۆ بڵێی قولی‌خان جارێکی تر بە یەکێکی تری نەفرۆشێتەوه ؟!..

نەوزاد : دەبێ بۆ نابێ !.. ئەمە بەڵاکە بوو ؟!..

وسو : جا لەو بەڵایە ، بەڵا ترهەیە ..

نەوزاد : کەم نیە بۆ یەکێك تێ بگا ، بەڵام بو یەکێك تێ نەگا ئاسایی‌یە .. سەدان ساڵە باو باپیرانمان لەگەڵ ئەو جـــۆره خوێن مژانەدا وا

رۆژگاریان گـەیاندووتە ئێستا چەندجار پێتانم نەوەت بڕوا بـەوانە مەکەن ، ئەوانە بۆ ئێوە یەکن ، یەك شتن‌و دوو ناویان هەیـە ..
(هەندی مات بوو) دەبێ هەزار دیناریش بـدەن ؟.. ئەمـــە وەك ئەوەیە : بتخەنە چاڵەوە ، چاڵەکەیش بەخۆت هەڵ کەنن ..

خواکەرەم : وایە .. ئەی چارە ؟..

نەوزاد : خۆتان چارەن .. ئەوانە چۆن توانیویانە گوند لە ئێوە داگیر بکەن ئێوەش دەتوانن لە قوڕگیاندا دەری بێننەوە ..

حسەین : بەڵێنمان داوە کە هەزار دیناریان بدەینێ ..

حسەن : بەڵێ وایە بەڵێنمان داوەو نابێ لێی پەشیمان بینەوە ..

نەوزاد : (بەهێمنی) بەڵێنتان داوەتێ ..

وسو : بەڵێ وارێك کەوتووین .. نابێ پەشیمان بینەوە ..

نەوزاد : رازیتانە رۆژی پارەدانەکە من لەگەڵتاندا بم ؟!..

(هەموویان) پێمان خۆشە .. (سەروجگەرەی دانێ ، مزیان لە جگەرە کێشاندا) .

وسو : (بە خەیاڵاچوو ، لە دڵ خۆیا) لە پێناوی چیا سنگی خۆم کردووە ، بە حە شارگەی رەفتارە چەپەڵەکانی ئەو دوو ناکە سە .. تاکـەی دڵی خۆم کرمۆڵ بکەم .. ئەوەتا تاوانە نهێنی یەکانیان وەك بارەکەو دەنووك لە کوولەکەی دڵم دەدەن‌و گەرکیانە باڵ بگرنەوە .. لە پێناوی چیاخۆمان دەکـەین بـە بەردەبازی ئەوانە ؟.. لەپشتیانەوە دەڕۆین ، سەرمان بەر شیپی خەنجەری ناحەزانیان دەدەین لەگـەڵ ئەوەشدا هەموو رەنج‌و رۆژێکمان دەخۆن‌و بـــەبێ ئەوەی پـــێ بزانن .. ئەوەی ئەوانەی پێی دەژین ئارەقاوی رەنجی ئێمـەیـەو بژێوی منداڵانمانە .. ئێمە دەکەین و ئەوان دەخۆن .. لەگـــەڵ ئەوەشدا دەبێ بۆیان بنوڕێنـــەوەو گوناحەکانیان بۆ داپۆشین .. قوڵی‌خان هێشتا لە رێژانـــە نە حەواوەتەوە ، دەیەوێ ئێسك و

پروسکمان بکرۆژێ •• شێخ بەها بۆ ئەوەی دەست بخاتە نـــاو
مێشکمانەوە و لەوێشەوە دەستی بگاتە ڕێژانە لەزووەوەخەریکە وەك
نۆبەنەی جووت بمان مۆچێنێ ، کەزانی بەو جۆرە کار مەیسەرنابێ
کچەکەی خۆی لە قوڵی مارە کرد ، وابەم ڕێگەیە توانی بە سەرماندا
زاڵ بێ •• بۆ نازانم چۆن چۆنی بوو کچەکەی خۆی لێ مارەکرد؟
چاك دەزانم •• ئەوراستیانەی کە من دەیانزانم نابێ بچنە بن گل••
دەبێ لەگەڵ دانانی هەزار دینارەکا تاوانەکانیان بخەمە ڕوو ، تاوا ••
نەزانن لەبیرم چوونەتەوە ، یان لایان وابێ لەترسانا بۆم داپۆشیون••
لەوە زیاتر چی ترم بە سەردا دێ چـــی لە گونـــدی ڕێژانە ئازیـز
تره •• چی لە ڕێژان ئازیز تره ••

نەوزاد : (بەخەیالاّ چوو ، لە دڵ خۆیا) قولی خان مەرج بێ ئەم هەلە لەکیس
خۆم نەدەم ، نەیەڵم دەست بخەیتە ناو ئەو هێزە چەورەوە •• شێخ
بەها پیاو نەبم گەر دنیات لێ نەکەم بە تەنگەبەرێك بەهیچ جـــۆر
تیادەر باز نەبی •• چی خراپەیەك ڕوو بدا پەنجەی بەهای تیایە ••
مەرج بێ حەقی برسیەتی و تینویەتی و کلۆڵی منداڵە هـــەزاران و
هەتیوانت لێ بسێنم ••
(بەئاگا هاتەوە ، ڕووی کردە خواکەرەم) • خواکەرەم شێخ بەها
بۆچی قوڵی خانی هەڵ دەنا کە من لە ڕێژانە دەر بکات ؟!••
خواکەرەم : هەمووومان دەزانین لە بەر چی بوو ؟!•
نەوزاد : ئەی بۆ کردی بە زاوای خۆی ••
وسو : (بە ئاگا هاتەوە) تەواوە •• من لە هەمووتان باشتر دەزانم بۆ بەهانەی
پێ دەگرت ••

حەسەن : ئۆە •• واز لەو قسانە بێنن ••

حسەین : پێویست ناکا ئەوەندە بی جوینەوە •

نەوزاد : زۆر پێویستە ئەم دیوو ئەو دیو بکرێن بۆ ئەوەی فێـــــری هـەڵ
سنگاندن ببین ••

حەسەن : گرینگ ئەوەیە گوندەکەمان لە دەست دەر نەچێ ••

حسەین : گەر لە وەختی خۆیا لە سەر خۆمان تاپۆمان بکردایـــە وای لـێ
نەدەهات •

خواکەرەم : ئێمە خۆمان تاپۆین •

پیرۆت : دەبا وا بوایە •

نەوزاد : وایەو واش دەبێ ••

پیرۆت : خۆمان دەڵێین •• خەڵك وا ناڵێ •• لە چاو خەڵکدا ئێمە خۆمـان
لە سەر شێخ تاپۆکراوین گوندەکەمان لەسەر ئاغا •

نەوزاد : خەڵك کێیە ؟•• من ، تۆ ، ئەو ••• من وا دەزانم ، خـــۆت وا
دەزانی •• ئەویش ناچار دەبێ بکەوێتە تەکمان •• ئاگرێکی گەورە
لە تروسکەیەکەوە دەست پێ دەکات •

حسەین : من لەو قسانە تێ ناگەم •• دەمەوێ گوندی دێژانەم لەدەست دەر
نەچێ ••

نەوزاد : گەر بتانەوێ هەموو بە جارێ سەرمان دەڕوا گوندمان ناڕوا ••کەوای
لێ هات لەسەر بەڵێنە کەی خۆتان دەچین ، بەڵام بە چەشنێێکی تر••
هات لەسەر بەڵێنە کەی خۆتان دەچین ، بەڵام بە چەشنێکی تر ••

وسو : چی دەڵێی ئامادەین ••

نەوزاد : براینە ، دانی ئەو هەزار دینارە زێدەیەو کاری ئێوەی بـێ چـارە
ناکرێ بەڵکو خەست تری دەکاتەوە بە جارێ چوکتان پێ دادەدات••

من وای به پەسەند دەزانم خواکەرەم و حەسەن و حسەین برۆنەوە بۆ رێزانە ‎•• گەر قوڵی خان پرسی چیتانکرد ؟ بڵێن لەسەر هەزار دینار رێکەوتین گەر ووتی هەزار دینارتان لە کـــوێ بوو بڵێن ! هەموو مەڕو ماڵات و بەرو بوومی ئەمساڵمان بە شێخ قرساندووە و لێ قبوڵ کردوین ‎•• ئەوجا بڵێن : شێخ ووتی زوو بە زوو بێت بو لام بۆ ئەوەی مامەڵەکە بە تاڵ بکەینەوە ‎•• چیتان پێ دەڵێـــم وابکەن ‎•• نەکەن بڵێن نەوزادمان دیووە ‎•• گوێتان لێ بوو ؟‎••

خواکەرەم : چی دەڵێی وادەکەین ‎••

وسو : (بە خواکەرەم) خوت قسەکان بە قوڵیخان بڵێ واش بڵاو بکەنەوە کە هەموو ئاژەڵ و دەرامەتێکی ئەمساڵمان لە سەلەمی شێخدایە ‎••

نەوزاد : بەیانی زوو قوڵیخان دێت ئێوەش لە گەڵیا وەرن ‎•• تێگەیشتن ؟‎•
(هەموو) بەڵێ ‎••

پیرۆت : حەز دەکەم حسەین لەگەڵ ئێمەدا بێ ‎••

وسو : باحسەین لە گەڵ ئێمەدا بێ ‎••

حسەین : متمانەم پێ ناکەن ؟!‎••

پیرۆت : نا ‎•• ئەو دووە بەسە ‎•• وا نییە مامۆستا ؟‎••

نەوزاد : وایە ‎••

حسەین : مام وسۆ و مامۆستا چی دەڵێن وا دەکەین ‎••

خواکەرەم : خوا حافیز (بەرەو ژوور چوون) ‎•

وسو : (گازیکرد) چیتان پێ ووترا وا بکەن ‎••

نەوزاد : براینە کە چوینە لای شێخ ! دەڵێن چی مەڕو ماڵات و بەرو بوومی

ئەمساڵمان هەیە بە قوڵیخانمان بەهەزار دینار قرساندووە ئەو لەجیاتی هەزار دینارەکە بۆتی خڕدەکاتەوە •• گەر کار بەلایەکی ترا سووڕا ئەوا دەڵێن هەزار دینارەکە لای نەوزادەو هێناومانە کە بەتـــاڵ کردنەوەی مامەلەکەمان بۆ بنووسێ •• گەر بە هەزار دینـار کـار بڕێتەوە من ئامادەم ئەو هەزار دینارەی بۆ چارە سەربکەم ••

وسو : تەگبیرێکی جوان و بەجێیە ••

پیرۆت : تەگبیرێکی جوانە ••

حسەین : ئێمە لە ژێر چاکەیتۆ دەرناچین ••

نەوزاد : رێژانە دایکی هەموومانە ، ئێمەیش رۆڵەی ئەوین ••

وسو : (لە دڵ خۆیا) شیریپاکە ••

نەوزاد : بابڕوێن •• (بەرەو خوار چوون) ••

دیمەنی پێنجەم

(شوێن دیواخانی شێخ بەهایە ، نەوزاد ، مام وسو ، پێروت ، حسەین ، چاوەروانی شێخ بەها دەکەن) ••

حەمەعەلی : (دێتە ژوورەوە) بە خێر هاتن ••

(هەموو) خێران دار بێ ••

لەدڵ خۆیا) ئەمە رۆژەکەیە کە بۆی دەگەڕام •• لەم هەلە چاکترم بۆ نارەخسێ ••

وسو : (لەدڵ خۆیا) حەمە عەلی کلیلەوانی ئەم شێخەیە •• ئاگای لە هەموو نهێنی‌یەکانی هەیە •• دەستی لە ناو هێزەی چەوردایە ••

نەوزاد : (لە حەمەعەلی ورد دەبێتەوە و لە دڵخۆیا) •• لە چڵکاو خۆرێکی رەسەن ناچێ ••

حەمەعەلی : هەر ئێستا شێخ تەشریف دەهێنێ ••

شـێخ : (هات) بەخێر هاتن ..
(هەموویان) خێران داربی .. (روو دەکاتە نەوزاد) پیرۆت ئەوە
کۆنە مامۆستاکەی ریزانە نییە ؟!..

پیرۆت : بەڵێ خۆیەتی ..

نەوزاد : بەڵێ نەوزادم ..

شـێخ : ئەشم دیووە ، هەروا بە قەرینا زانیم ..

نەوزاد : قەرینە زۆرە ..

شـێخ : (راچڵەکی) مامۆستا کانیش وەك جاران نەماون !.

نەوزاد : بەڵی .. هەموو شتێ گۆڕاوە ..

شـێخ : حەزم نەکرد لە ریزانە دەریان کردی ، نەمزانی لە بەر چی بوو ..

نەوزاد : هەڵبەتە هۆیەکی تایبەتی هەبووە ؟!..

شـێخ : (بەنەکریسییەوە) خەڵك کە نەیەوێ بخوێنێ چییان لێ دەکەی..
وا نییە مام وسۆ ؟!..

وسو : خەڵکێ ریی چاکەو خراپەی خۆی لێك جیا نەکاتەوە ، دەبێ بۆیـان
بڵێی وایە ..

شـێخ : (وەڵامەکەی و سۆی بە دڵ نەبوو .. پێکەنینێکی تەڵخی کرد) .

نەوزاد : شێخ خۆی دەزانێ ئەوەی حەزی لە تاریکی بێ خوێندنی ناوێ ..

شـێخ : (بەمخەنەتی) وا گەورەی مەکە ، بڕوا ناکەم گوندی ریزانـە لە
تاریکیا بژین ..

نەوزاد : شێخ خۆی دەزانێ مەبەستم کێیە ؟..

شێخ : راستە •• بەڵام هەمووی بۆ نانە •• ئێستا دووری بۆ نەڕۆین تــۆ بۆچی مامۆستای ؟• بۆ نان نیە !••

نەوزاد : لای تۆ دایە •• دەنا ژیان تەنیا بۆ نان نیە ، نان بۆ ژیانە •• ژیانیش جیهانێکی گەلێ بەرینە ، خوێندنو فێر بوون هەوێنی گرساندنی ئەو جیهانەیە ••

شێخ : (بەشێوەی گاڵتە) کە خەڵکەکە نەیانەوێ بخوێنن !••

پیرۆت : قوربان •• جاران ئێمە بێ هۆش بووین ••

شێخ : یاخوا ئێستا هۆشیار بووبن •• بەڵام ئەم خوێندنە خوێندنی جاران نیــە ••

نەوزاد : خوێندن هەر خوێندنە ، جاران گڕێگی کز بوو بە ئاسانی دەکوژایەوە ئێستا ئەو گڕە کڵپەی هەڵساوەو کوژاندنەوەی بۆ نیە ••

شێخ : (پەشۆکا •• پێکەنینێکی تەڵخی کردو رووی کردە هەموان) • یاخوا بەخێر بێن (تۆزێ مات بوو) ئەرێ لە بیرم چوو بڵێــم : یاخوا بەخێر بین •• ئەرێ ئیشەکەتان تەواو کرد (تۆزێ مــات بوو) مەبەستم جۆماڵەکەیە !•

وسو : دوێنی عەرزمان کردی •• جارێ بە هۆی ئیشەکەی ئێرەوە پەکمان داوە ••

شێخ : ئۆە •• تۆزێ بیرم خجڵی شتێکی تر بوو !••

وسو : بۆ ئیشەکە هاتووین ••

شێخ : کام ئیش ؟!

وسو : ئەوەی دوێنی لە سەری رێکەوتین ••

شێخ : ئێستا وەختی نیە •• جارێکی تر قسەی لێوەدەکەین ••

وسو : بۆ جێ بەجێ کردنی هاتووین ••

شێخ : وەختی ئەوە نیە هەموو شتێ بەوەقتە ••

وسو : قوربان هەزار دینارە کەمان بە هەزار حاڵ ئامادە کردووە !••

شێخ : کام هەزار دینار ؟!••

وسو : ئەوەی لە سەری رێکەوتین •• لەباتی بە تاڵ کردنەوەی مامەڵەکە ••

شێخ : مامەڵەی چیو بە تاڵ کردنەوەی چی ؟!••

وسو : (بەتووندی) یانی پەشیمان بوویتەوە ؟!••

شێخ : نا •• نا • پەشیمان نابمەوە •• بەڵام حەز دەکەم •• ئاوا دووسێ رۆژیتر راوەستن •• ئەوجا چی دەڵێن وا دەکەم •• (ویستی بڕوا) هیچ خوڵقم نیە •• تۆزێ نەخۆشم ••

پیرۆت : (بەر نگاری بوو) قوربان لێرە نارۆینەدەرەوە تا ئیشەکە کوتایی پێ نەهێنین ••

وسو : قوربان چی مەڕو ماڵات و بەرو بوومی ئەمساڵمان هەیە بە قوڵیخان بە هەزار دینارمان قرساندووە کە ئەو خڕیکاتەوە بۆت •• ئێستاش ئەو دێتە ئێرە بۆ ئەوەی مامەڵەکە بە تاڵ بکەینەوە ••

شێخ : چۆن وا دەبێ ••

پیرۆت : گەر واش رازی نابی ئامادەین ، ئێستا هەزار دینارەکە بکەینە مشتت ••

شێخ : (تەماشای نەوزاد دەکات) ئەی ئەم مامۆستا بۆ هاتووە ؟••

پیرۆت : بۆ ئەوەی بۆمان بنووسیٚ ••

شـێخ : ئەزیەتی مامۆستایان بۆ داوە •• نووسینی ناویٚ !••

نەوزاد : قوربان ئەزیەت نییە ••

شـێخ : یانی متمانەتان بە من نییە !••

وسو : قوربان چۆن متمانەمان بە تۆ نییە ، جاگە متمانەمان بەتۆ نەبیٚ متمانەمان بە کێیە •• بەڵام وا شەرعیو قانونییە ••

شـێخ : فێری شەرعو قونونمان دەکەی ••

وسو : قوربان من حەددم نییە تۆ فێر بکەم •• دەمانەویٚ خۆمان فێرکەین ••

شـێخ : م ن بەوجۆرەی ناکـەم ••

پیرۆت : (بەشێخ) تۆ ناتەویٚ هەزار دینارەکەت بدرێتیٚ ؟••

شـێخ : دەڵێم من بەوجۆرەی ناکەم ••

نەوزاد : ئەی چۆنی دەکەی ••

شـێخ : (بەتوورەیی) تۆ حەقی قسەکردنت نییە •• بۆ تێکەڵاوی ئیشـی خەڵك دەبی •• بۆیە لە رێژانە دەریان کردی •• (دەستی کێشا بۆ و سۆو پیرۆت) ئەوانە دەریان نەکردی ؟!• لە بەرچی بوو ؟!•

نەوزاد : لە بەرچی بوو ؟ (بەهیمنی) نازانی لە بەر چی بوو ؟•• پیـاومان کوشتبوو ، یان منداڵمان هەتیو خستبوو •• کامیان تێکەڵاو بـوونی ئیشی خەڵکە ؟• کیٚ لە رێژانە منی دەرکرد ؟•• (روانی بو وسۆو پیرۆت حسەین) ئەوانە ؟•• چاو هەڵ برە بزانە من کێم ؟•• من نەوزادی کوڕی حەمکۆم !••

شێخ : (راچڵەکا) من نات ناسم •• تۆکێی •• ئەوەندە دەتناسم تۆ کوڕی عەبوولی ئاشەوانی •• منداڵی دوێنێ و کوری عەبوولی و •• بەمزە ئاشی من گەورە کراوی ••

حەمەعەلی : (لە دڵ خۆیا) ئەمڕۆ ئەورۆژەیە من بۆی دەگەڕێم •• (چووە دەرەوە) ••

شێخ : (بە ڕوو پامایی) ئێستا تۆ چیت دەوێ ، ناتەوێ بۆمان بنووسی ؟•• نە نووسیتمان دەوێ و نەپێویستیمان بە تۆ هەیە ، فەرموو خـــوا حافیزت بێ ••

نەوزاد : (دەست بۆ وسۆو پیرۆت رادەکێشی) من لەگەڵ ئەو زاتانـــەدا هاتووم ، لەگەڵ ئەوانیشدا دەچمە دەرەوە ••

وسو : قوربان بەڵێنمان داوە تا هەموو شتێ نەبڕینەوە ناچینە دەرەوە ••

شێخ : (کرژبوو) لەگەڵ کێ بەڵێنتان داوە ؟••

حەمەعەلی : (هاتە ژوورەوە) •• قوربان قوڵیخان و خواکەرەمو حەسـەن لەدەرگان ••

(هەموو هاتنە ژوورەوە ، خواکەرەم و حەسەن لە تەنیشت پیرۆت و حسەین راوەستان) ••

شێخ : (بەتوورەیی) کێ ووتی وەرنە ژوورەوە ؟•• (بەقوڵیخان) بۆچی ئەمانـەت خستووەتە تـــەك خۆت ؟!•• کێ ووتی لای من خڕیان بکەیتەوە ؟!

قوڵیخان : (چاوی بە نەوزاد دەکەوێ و دەشێوێ) •• لەگەڵ منتە ؟!••

شێخ : ئەی لەگەڵ کێمە ••

قوڵیخان : ئەی خۆت بە شوێنتانە ناردووم ؟!••

شـێخ : بۆ ؟..

پیرۆت : (قسەکەی بڕی) بۆ ئەوەی مامە لەکە بەتاڵ بکەینەوە ..

شـێخ : (بە قوڵی‌خان) مامەلەی چی ؟..

قوڵی‌خان : (سەری لێ شێوا) !..

وسو : (هاتە بەردەم قوڵی‌خان) ئەوەی کە بە هەزار دینار قرساندمان ..
(چووە بەر دەم شێخ) ئەوەی بە هـــەزار دینار قرساندمان ..
دەتانەوێ بە هەر دووکتانەوە تەشقەڵەمان پێ بکەن ؟..

شێخ : (حەمەعەلی بانگ دەکات) چیت کردووە ، کێ ووتی ئەمانە لێـرا
خڕ بکەیتەوە ..

حەمەعەلی : قوربان من چیم کردووە ؟.. من خزمەتکارێکم : بڕۆو وەرە ..
شـێخ : (بە قوڵی‌خان) بۆ چی هاتووی چیت دەوێ ؟..

قوڵی‌خان : تۆ بەمن دەڵێی بۆ چی هاتووی ؟! بۆ ئەوە هاتووم کە هەمووومان
بۆی هاتوین ..
وسو : بۆ بە تاڵ کردنەوەی مامەڵەکەو وەرگرتنی تاپۆکە ..

قوڵی‌خان : تاپۆ ؟!..

وسو : بەڵێ تاپۆ .. تاپۆی ڕێژانە .. تۆ گوندی ئێمەت نەفرۆشتووە ؟ ..

قوڵی‌خان : (پەشۆکاو رووی کردە شێخ) تاپۆ ؟!

شێخ : بڵێ : گوندی خۆمەو تاپۆی بە دەستمەوەیە ..

قوڵی‌خان : بەڵێ وایە .. گوندی خۆمەو تاپۆی بە دەستمەوەیە ..

وسو : لە کەیەوە بوو بە گوندی خۆت ؟..
قوڵی‌خان : ؟!..

پیرۆت : لەو رۆژەوە کە پەنای هێنایە بەر رێژانە ••
قوڵی‌خان : لەو رۆژەوە کە دەوڵەت تاپۆی رەشی خستە ناو لەپی دەستم ••
نەوزاد : لەورۆژەوە کە بەڵاکە چۆکی لەسەر سنگ دادا ••
شێخ : خۆتان بۆ نارەحەت دەکەن •• نە من گوندم کڕیووە ، نە قوڵی‌خان گوندی فرۆشتووە !•• وایە قوڵی‌خان ؟!••
قوڵی‌خان : (دەمی هات بەیەکدا) وا •• وا ••
نەوزاد : وایە ••
شێخ : (بەقینەوە) چی وایە ••
نەوزاد : مامەڵەکە !! ••
شێخ : مامەڵەی چی ؟!•
وسو : کڕین و فرۆشتنەکە ••
شێخ : تۆ بەهەڵەدا چووی ••
نەوزاد : ئەی ئەو قرساندنە لەچی ؟••
وسو : بەڵێ ئەی ئەو قرساندنە ؟••
شێخ : ئێوە بە هەڵەدا چوون ••!•
پیرۆت : زوو بەهەڵا دەچووین ••
خواکەرەم : بەڵام ئەم جارە نابێ بەهەڵابچین ••
وسو : جاران خۆمان نەفام کردبوو ••
خواکەرەم : جاران بۆ خۆمان نەبووین ••
پیرۆت : چەستەمان بەدەست ئاغاوەبوو ••
حسەین : مێشکمان قانگ‌درا بوو ••
حەسەن : ئێتر هیچ شتێکمان بۆ نەمابووەوە ••

شێخ : (لەبەر خۆیەوە) هەموو ئەو نەوزادە شەیتانــە دەرسی داداون ••
راوەستە چیت لێ دەکەم •• (لە قولیخان نزیك دەبێتەوە) ••
قولیخان ؟••

قولیخان : بەڵێ !••

شێخ : (بەچپە) تۆ بڵێ من گوندم نەفرۆشتووە ؟••

قولیخان : (بەسەر سامییەوە) چۆن !••

شێخ : تۆ وابڵێ !••

قولیخان : ئەی تاپۆکەم ؟•

شێخ : ئەی سێ سەد دینارەکە ؟•• چیت پێ دەڵێم وابکە (رووی کــردە
هەموویان) ئێستا ئێوە چیتان دەوێ ؟!••

وسو : بە تاڵ کردنەوەی کڕین و فرۆشتنەکە ••

پیرۆت : تاپۆکە ••

خواکەرەم : تاپۆی رێژانە ••

نەوزاد : تاپۆ رەشەکە ••

شێخ : (حەمەعەلی بانگ دەکات) حەمەعەلی ؟••

حەمەعەلی : (دێت) بەڵێ قوربان ؟••

شێخ : (بەگوێیا چپان) گەر ووتیان تاپۆ ••

نەوزاد : (قسەکەی بڕی) کەم پێچو پەنا بخە ناو کارەکەوە ••

شێخ : باشە •• باش ••

حەمەعەلی : (کە نار دەگرێت) ••

شێخ : حەمەعەلی زانیت چیم ووت ؟..

حەمەعەلی : بەڵێ ..

وسو : (بە tووندی بە سەر حەمەعەلیا هاواری کرد) حەمەعەلی ؟.

نەوزاد : (بە قوڵیخان) ئەمڕۆ بە حزوری شێخ دەبێ هەموو مامەڵەیـــەك ساغ کەینەوە ..

قوڵیخان : مامەڵەی چی ؟.. هەر ڕێژانە نییە ؟ ئەوا نەمان فرۆشت .. ئەوا نەشمان کڕی و بڕایەوە ..

نەوزاد : تاپۆکەی ؟.. تاپۆی ڕەش ..

قوڵیخان : (بەقینەوە) من تۆ ناناسم .. تۆ کێی ؟..

نەوزاد : تۆ من ناناسی ؟.. چاکم دەناسی ، (بەتەوسەوە) من چاکەی تۆو خەزوورت بە سەرمەوەیە .. چاکەی باوکم .. چاکەی دایکم ..

قوڵیخان : ؟..

نەوزاد : (بەشێخ) تاپۆی ڕێژانەمان دەوێتەوە ..

جەیران : (هاتە ژوورەوە ، پرچی دژاو ، جـــلی شڕوشێواو ، قەباڵەی تاپۆکەی بەدە ستەوەیە و هاواریکرد) تاپۆتان دەوێ ؟! ئەمە تاپۆو ئەمەش بەڵگەی دەستاو دەست بوونی تاپۆکە .. (هەموو سەریان سوڕما .. قەباڵەکەی دەستی بەرزکردەوە ..) ئەمە تاپۆکـــەی ڕێژانە .. (بە توندی لە دەفەی سنگی خـــۆی دەدا) ئەمەش قەباڵەی شاردنەوەی نهێنییەکانتان . (چووە بەردەم شێخ) ئەمــە جەیران و ئەوەش تۆ .. (چووە بەر دەم قوڵیخان) ئەمـــەش قوڵیخان مێردی فریشتەخان ..
(چووە بەردەم مام وسۆ) ئەمەش ریش سپی ڕێژانەو ، ئەمـــەش

جەیران •• (دەستی بەسەر هەموویاندا گێڕا) ئەمەش خەڵـــکی ڕێژانە و ناسیاوانی شێخ قوڵیخان •• خۆتان بەچی دادەنێن ؟•• بە مرۆڤ ؟ کامەیە مرۆڤ ؟ ئێوەن ؟• کوا بینایی مرۆڤایەتیتان تیـــا خوڵقاوە ، ئەوە چۆن ئێوە بێزتان لە خۆتان نایێتــەوە •• (رووی کردە شێخ و قوڵیخان) هەندێکتان لەســـەر خۆراکی هەژاران و منداڵێ هەتیو دەژین و لە ناو ریخا وازی دەکەن •• (رووی‌کردە وسۆو ئەوانی‌تر) هەندێکی ترتان بە چۆکا دێن و لاشەی خۆیـــان وەك مردارەوە بوو دەخەنە ژێر پێی هەندێکی ترو مێشکیان وەك پیازی پیشاو دەخەنە سەر ویژدانیانو خەفەی دەکەن بۆ ئەوەی بەبێ کولانەوەو باری نادانی بەکۆڵی خۆیانو خەڵقـــــی ترابدون •• (قیژاندی) چیم لێ دەکەن •• ئەی کرم و مارەکان ، ئەی جەسە، خەفە بووەکان •• نامەوێ بکەومە تەکتان •• چۆن دەبن بن •• بەڵام ئافرەتێکی وەك منتان پێ ڕاناوەستێ ••

شـێخ : (سەری سوڕما) جەیرانە شێت ؟••

جەیران : (بە گاڵتەوە) جەیران شێتە ؟!••

شـێخ : (گازی حەمەعەلی دەکات) حەمەعەلی ئەم شێتەت بۆ بەرداوە ؟•

جەیران : (چووە لای و سۆو قەباڵەکەی دایە) ئەوە تاپۆکەت ••

نەوزاد : (تاپوکەی لەدەست وسو سەندوو سەیرێکی کردو ، چووە بەردەم قوڵیخان) بە گاڵتەوە لەدێی ڕێژانە دەرمان ناکەی ؟! (قەباڵەکەی بەرزکردەوە) ئەمە تاپۆ ڕەشەکەتە ؟ چەند ساڵ حەولت بـــووی داوە •• ئێستا بۆتی دەخوێنمەوە چۆن ناوت لە ناو ئەم تاپۆ ڕەشـا نووسراوە ••

شـێخ : (بێ ئارام بوو) حەمەعەلی ••

حەمەعەلی : (هات) بەڵێ قوربان ؟..

شێخ : ئەم شێتەت بۆ بەردایە ئەم شوێنە ..

حەمەعەلی : قوربان ، ئاگام لێی نییە ، خۆی هاتووە ..

شێخ : (پەلاماری جەیران دەدات ، بۆ ئەوەی بیکاتە دەرەوە) هەی کچە هەتیوی بێ ئەسڵ و فەسڵ .. (بە حەمەعەلی) حەمەعەلی ئەم بێ ئەسڵو فەسڵە بکە دەرەوە ..

حەمەعەلی : (دێتەپێشەوە) لێی گەرێ با پەرەی بێ ئەسڵو فەسڵان بخوێنێتەوە ..

شێخ : (بەتوورەیی) چیت پێ دەڵێم ؟!..

حەمەعەلی : گوێت لێ نەبوو چیم پێ ووتی ؟!..

شێخ : (بە توندی) حەمەعەلی ..

حەمەعەلی : قوربان بۆ تۆمە ..

شێخ : (بەتووندی) ئەو کچە هەتیوەبکە دەرەوە ..

جەیران : (بەشێخ) کەس ناتوانێ من بکاتە دەرەوە .

حەمەعەلی : قوربان .. یا شێخ ووتم لێ گەرێ باپەرەی بێ ئەسڵ و فەسڵان بخوێنێتەوە ..

شێخ : (بە حەمەعەلی) کێ ئەو شێت ولێوەیەی بەردایە ئەم شوێنە ؟..

حەمەعەلی : گوێت لێ نەبوو چیم پێ ووتی ؟!..

شێخ : (بەجەیران) هەی بێ نامووس و شێت و بێ فەڕ ..

نەوزاد : (بە شێخ)لێی گەرە با بزانین چیدەوێ ، دیارە ئەویش وەك ئێمە لێ قەوماوە .. ئەمە ماڵی شێخە و جێگەی لێ قەوماوانە ؟..

حەمەعەلی : (بە شێخ) ناوی نامووست هێنا ؟ کێ بێ نامووسە ؟!

قوڵیخان : (لە بەرخۆیەوە) تێ ناگەم ئـەم ئاگـــرە چییـــە ؟!• ئاگرەیان گەردەلوولە بەربووەتە ئەم ماڵە ••

جەیران : (رووی کردە هەموویان) کێ بێ نامووسە (رووی کردە شێخ) من،یان حەمەعەلی؟ بەڵێ لە ماڵەکەی تۆ داین بۆیە بێ نامووسین ؟•• دایکی منت بۆیە بەو دەردە برد تاخەڵك بڵێ یاشێخ هەتیو گەورە دەکات •• هەموو دەزانن بۆیە شێخ هەتیوان بەخێو دەکـــات تا گـەورەیان بکـات و ، وەك دێڵە گورگ برینە کێـم تێ زاوەکانت بۆ بلێسنەوە •• تا ئالۆشت بۆ دامرکێننەوە ••

حەمەعەلی : (روو دەکاتە خەڵکەکە) خەڵکەینە بۆ خوا ، بۆ ۆیژدان پێتـان دەڵێم ! ئەم جەیرانە شێت نییە ، لەوپەڕی ژیری و فامدایە •• ئەوەی ئەم جەیرانە کردوویەتی کەم ئافرەت دەتوانێ بیـــکا •• (رووی کردە شێخ) ئەم زاتە ، دوای ئەوەی کەزانی جەیران خەریکە خۆی بناسێ •• دایکی کارەکەر بوو لەم ماڵەدا ، دەری‌کرد ، لە بێ دەرە تانی‌دا بوو بەکارەکەری (رووی کردە قوڵیخان) ماڵی قوڵیخان •

حسەین : (راپەڕی) چۆن بێ کەس‌بوو ئەی کچی خاڵی من نەبوو ؟!••

حەمەعەلی : (بە تەوسەوە) کچی خاڵی تۆ بوو ؟• ئافەرین پیاو !•• ئـــەو کچی خاڵەت چۆن مرد ••

حسەین : (دەمی هات بەیەکدا) وەك ئەوهەموو عالەمە مرد ••

نەوزاد : (بە حەمەعەلی) قسەکەت تەواو بکە ••

قوڵیخان : (بە توندی) ئەمە پێی دەڵێن چی ؟•• (ویستی بڕوا) •

حەمەعەلی : (خەنجەری دەرهێنا) ئەوەی بڕوا ، بە نووکی ئەم خەنجەرە ئەنجن ئەنجنی دەکەم ..

خواکەرەم : (خەنجەری دەرهێنا) ئەوەی بجووڵی بەم خەنجەرە پێستی لەشی دەکێڵم ..

وسو : (بە پیرۆت) نە یەڵی کەس لێرە بجووڵی ..

حەمەعەلی : دایکی ئەم جەیرانە ، هەمیشە وەك پاساری‌یەکی بەندکراو بە سەر کەسەری خۆیا دەتلایەوە ، بەبێ ئەوەی یەکێك شك بەرێ خەوشی دەروونی خۆی بۆ هەڵ ڕێژێ .. ئەوەندەی پێ نەچوو ئەمری خوای کرد (رووی کردە قوڵی‌خان) وانەبوو ؟!..

قوڵی‌خان : (نەڕاندی) تێ ناگەم ئەوەچی دەڵێ .. پیاوەتی و ناپیاوتیان تێك وەرداوە ..

حەمەعەلی : چاك تێ دەگەی .. (روانی بۆ شێخ) شێخ جەیرانی لە من مارەکرد !.. بۆ لە منی مارەکرد ؟. بۆ ئەوەی لەپشت پەردەی منەوە کرمە چڵێسەکانی تەسەل بکاو گوناحەکانی حەشار بدا .. جەیران لە من مارەکرا لە شەوی بوکێنی‌دا داوێنی گرتم .. کەوتە خاك و پام لە نیازەکانی شێخ ئاگاداری کردم .. بە شاهیدیی خوای پەروەردەگار پەیمانی پاراستنی ناموسی هەردووکمان بەست .. پێم‌وون : تۆ لەم ساتەوە لە نێوان خۆماندا خوشك و براین لە چاو خەڵکدا ژن و مێردین .. بڕیاریشماندا : من شێخ وا حاڵی بکەم جەیران نەخۆشی بەڵەکی هەیەو پیاو بێزی لێ‌ی دەبێتە ، بەو مەرجەش جەیران خۆی شێت و لێوە بکا .. (بە جەیران) وابوو؟!.

جەیران : بە شێخ بڵێ وابوو ..

شێخ : (بە توورەیی) دەبێ هەر دووکتان سەر بتاشم ، بە ناو خەڵکدا بتانگێڕم ..

جەیران : (بە تێژەوە) من و حەمەعەلی ؟! یان تۆو کارەکەرەکانت ..

حەمەعەلی : (بە شێخ) قوربان لە سەر نامووس سەرمان دەتاشی !؟..

شێخ : (بە جەیران) هەی بێ حەیای شێت و گەڕوگولە ، گەر من نەبوومایە ئێستاش تۆ وەك دایکەکەت ئێسکت پوابوو ..

جەیران : بڕیا منیشت دەر بکردایە بۆ ئەوەی سەرم بە سەر کەسەری خۆما بنابایـــەتەوە .. نـەك باربوومایـــە بـە ســـەر حەمەعەلیدا .. ئـــەو حەمەعـــەلی‌یەی کـــە منی لە زونگاو رزگـــار کـــردو ساڵەهای ساڵە بە دیار منەوە پاسەوانە ..

حەمەعەلی : جەیران تۆ منت لە زەلکاو رزگار کردووە .. من تا بن هـــەر دوو گوێم چەقیبووم دەستی میهرەبانی تۆ منی رزگار کرد .. ئێستا هەست دەکەم چرای ئادەمیمدەر رەوشێتەوە ..

جەیران : (روانی بۆ هەمووان) ئۆ خەی کە نەمردم توانیـــم هەنـدێ لە داخەکانی دەروونی خۆم بڵێم ، ئۆخەی کە توانیم بڵێم خەڵکینە ئەو جەیرانە نیم کە دەمناسن ، من ئادەمیم .. پێتا وەنیم بە قاچو قـولی خوتانەوە بم ئاڵێنن .. (روانی بۆ حەمەعەلی) ئەوپیاوە ، باوکـم ، برام،لە چاو خەڵکدا مێردم بووە..دایکی خۆمم دی بە کڵۆلی و کەمەلایی مرد..دەڵێن باوکم نەمردووە کوژراوە..خوزگە دەمزانی کێ کوشتویەتی .. تاسەرمپان دەکردەوە ..

وسو : (بە هیمنی) راوەستن من پێتان بڵێم ..

شێخ : (بە توندی) کێ بڕوا بە خەڵەفاوێکی وەك تۆ دەکات .. تـــۆ بوچی هاتووی ؟ بۆ بە تاڵ کردنەوەی نامەڵەی تاپۆکەت ناوێ .. یان دەتەوێ گەردەش بگێڕی ..

وسو : کێ بڕوا بە من دەکات ؟!. تۆ ، قوڵی‌خان ، حەمەعەلی ، نەوزاد .. من گەر دەش نانێمەوە ، گەردەش لێرا چاندراوە ، لێراش شـــەن وبا دەکرێت ..

قوڵی‌خان : هەی بێ ئەمەکینە ، باو باپیرانتان لەم ئاسانەدا بوون بە پیـاو ..

ئێستا بۆ گێرەی تیا دەکەن !!.

وسو : باو باپیرانی ئێمە بە رەنجی شانی خۆیان ژیاون .. (چووە بەر دەمی بە ئەسپایی) ئێستاش گوێم بە دەنگی حەمکۆ دەزرنگێتەوەو هاوارم لێ دەکا ..

قوڵیخان : (ڕاپەڕی) من پێتان بڵێم باوکی جەیران کێ کوشتی .. کە وای لێ هات دەبێ هەموو شتێکی ڕێزانە بخرێتەڕوو .. (رووی کردە وسو) وسو ؟ کێ باوکی ئەو کچەی کوشت ؟ بۆ هەر تۆ دەوت هەیە قسەبکەی ؟..

شێخ : (زوو هاتە دەم) وسو ئەوە چۆن رووت هەیە قسە بکەی ؟ کێ باوکی ئەو کچەی کوشت ؟!..

قوڵیخان : (بە وسو) تۆو رەشەڵەو عەلەکە نەتان خستە ناو بیرەوەو سەر نوگمتان نەکرد ؟!..

شێخ : پێش ئەوەی بیکوژن لە گەڵ پیرۆتدا هەموو خەڵەو خەرمانەکەتان نەسووتاند ؟! تاکەی بۆتانی بشارینەوە ، ئێستاش هاتووی دەستە خوێناویەکانت بە ئێمەدا بسڕیتەوە ؟!..

نەوزاد : (بە وسو) مام وسو ؟!.

شێخ : (بە نەوزاد) مام وسو چۆن دەناسی ؟!.. ئەو ریشەی لەبەر خوین رشتنو خە لەو خەرمان سووتانی ئەمو ئەو سپی کردووە ..

پیرۆت : (قیرانی) وانیە .. مام وسو پیاو کوژ نیە ..

قوڵیخان : ئەی خۆت ؟!..

جەیران : (چووە بەردەمی مام وسو) تۆ منت هەتیو خست ، تۆ دایکی منت بێ دەرەتان و کەلەلاکرد ؟ تۆ بەو دەردەت برد ؟!.. دەڵێن برایەکم هەیە سۆراخێکی نازانی ..

خواکەرەم : (بە توندی) وانیە ..

شێخ : وایەو زیاتریش .. شاهید هەیە .. کوشتی بۆ ئەوەی ئاشەکەی لێ

داگیر بکا ..

وسو : من یان تۆ ؟!.. ئاشەکە هی کێیە ؟.. هی منە ئێستا یـــان هـــی تۆیە ؟!..

شـێخ : (بە شۆگا) تۆ هەی ریش سپی گوندو ئاگری ژێر کا .. ئـــەی نازانی من ئەم چەند ساڵە بۆ ئەو (ڕوانی بو جەیران) کچـــە هەتیوە بە ستەزمانە کە بستێ بووە تا ئێستا بە خێوی دەکەم ؟.. بۆ رۆژێکی وەك ئەمڕۆ کەلە بەردەم خەڵکدا ئەو راستیانەیان پێ بڵێم.. ئەوەش قوڵیخان شاهیدە .. مەسەلەی ئەوکڕینو فرۆشتنەشمان بۆیە دروست کرد .. هەر بۆ ئەوە بوو .. دەنا کڕینـی چـــیو فرۆشتنیچی ؟!..

وسو : (قەباڵەکەی بەرز کردەوە) ئەی ئەمە لێرا چی دەکات ؟!.

شـێخ : ئەوە ، بۆ ئەوەیە لێرا دایە تا بیپارێزم (روانی بۆ قوڵیخان(وا نییە ؟!

قوڵیخان : بەڵێ وایە ..

وسۆ : قوڵیخان بە شاهید ناگیرێ ..

شـێخ : شاهیدی گەورەت لە سەرە .. عەبوولی ئاشەوان شاهیدە ..

وسو : عەبوولی ئاشەوان ؟ (روانی بۆ نەوزاد) زۆر باشە بانگی بکـــەن .. گەر ووتی وسو باوکی ئەو کچەی کوشتووە مـــەرج بێ واز لە رێژانە بێنم ، هەر لێرەداهەر دوودەستی خۆم لە بنا ببڕمو رووی خۆم رەش بکەم ..

پیرۆت : گەر منیش خەلەو خەرمانی باوکی (رووانی بو جەیران) ئەو کچەم سووتاندبێ مەرج بێ ، لێرەداخۆم بسوتێنم ..

قوڵیخان : (بە پیرۆت) خۆم دەتسووتێنم ..

نەوزاد : (بەسەر سامییەوە) عەبوول باپیری من ؟..

شـێخ : (زووهاتەدەم) عەبوول باوکی تۆ ..

وسو : رازیم بە شاهیدی عەبوول .. ریش سپی هەموومانە هەموو شـــتێ

دەزانێ ، سەری ببڕی درۆ ناکا ••

نەوزاد : (بە حسەن) بڕۆ باپیرم بێنە •• هەر جۆر بووە دەستی بگـــرەو بیهێنە •• ئەڵێ‌ی نەوزاد لەوێ‌یە ••

شێخ : عەبوولی ئاشەران پیربووەو توانای ئەوەی نەماوە ••

حەمەعەلی : (بە شێخ) خۆت بە شاهید دات‌نەناوە ؟•• من دەڕۆم دەیهێنم ••

شـێخ : نا •• نا تۆ مەڕۆ تۆش وەك ئەوانەی ، ناحەزی با حەسەن بڕوات ••

حەسەن : هەر ئێستا دەیهێنم (چووە دەرەوە) •

شـێخ : (بە ترسەوە) ئەو پیاوە کەنفتە کەی کەڵکی ئەوەی پێوە ماوە ••

وسو : خۆت بە شاهیدت نەگرتووە ؟•• نابێ بزانین کێ باوکی ئەو کچـەی کوشتووە •• من یان تۆ یان قوڵی‌خان ؟•

شـێخ : (بە فێڵ) مام وسۆ ئێستا ئێوە چیتان دەوێ ناتانەوێ مامەڵەکە بەتاڵ بکەینەوە •• تاپۆکەتان وە نەگرتەوە •• ئێتر چیتان دەوێ ••

جەیران : نابێ بزانین کێ باوکی منی کوشتووە •• تۆ یان مام وسو ••

دیمەنی شەشەم

(شوێن ، هەمان پەردەی پێنجەمە •••) •

حسەن : (دێتە ژوورەوە ، دەستی پیاوێکی کەنفت و چاو کزو گوێ گرانی گرتووەو بە شوێن خۆیا رای دەکێشێ) • مام عەبوول ئەمـــە دیواخانی شێخە •• نەوزادیش لێرەیە ••

عەبوول : (گەشایەوە)کوا نەوزاد ؟ بۆ زوو پێت نەووتم نەوزادیش لێرەیە•• (بە چنگە ماشێ دەستی هێنا بە مل نەوزادا) •• نەوزاد جەرگـی شیرینم ، دیدەی چاوەکانم •• بینایی گیانم •• ئۆخەی نەمـــردم ئەمجارەیش بۆنم کردی ••

نەوزاد : (باوەش بە عەبوولدا دەکات) بابەگیان لێم ببوورە کـــە زوو نەهاتمەلات ••

وسو : (بەتووندی) مام عەبوول بە خێرهاتی ••

عەبوول : (دەستی پیادەخشێنێ) ئەوەکێیە ؟•

وسو : (بەتووندی) وسۆم ••

عەبوول : وسوگیان ئەوەتۆی •• چاوم نەماوە لێم مەگرن ••

وسو : مام عەبوول کەس لەتۆ ناگرێ •• (بەتووندی) ئەمە دیواخانی شێخ بەهایە (بۆ یەکە یەکیان دەڕوانی) • ئەوە خۆیەتی •• ئـەوش قوڵیخانو پیرۆت و خواکەرەم و حەمەعەلی‌یە •

عەبوول : کام حەمەعەلی ؟••

وسو : حەمەعەلی کلیلەوان •

عەبوول : حەمەعەلی ؟ داوەرە بادەسێك بکەمە ملت ••

وسو : (قسەکەی بڕی) ئەوەش جەیران ••

عەبوول : (بە سەر سامییەکەوە) کام جەیران ••

وسو : چەند جەیران هەیە ؟••

عەبوول : جەیران ژنی حەمەعەلی ؟••

جەیران : (هاتە بەردەمی عەبوول) کارەکەرە شێت و لێوەکەی شێخ بەها ••

عەبوول : (فرمێسك بە چاویا هاتە خوارەوە) ڕوڵە پشووت هەبێ •• یەزدان ئاگای لە هەمووشتێکە ••

جەیران : (داوێنی دەگرێ) مام عەبوول ؟!••

شـێخ : (دێتەپێش و بەتووندی) مام عەبوول !؟•

عەبوول : کێیە ئەوە ••

شـێخ : (بە توندی) شەخ بەها قسەت لەگەڵ دەکات ••

عەبوول : (دەست دەکوتێت ، بۆ ئەوەی بیگاتێ و دەستی ماچ بکات) .

شێخ : مام عەبوول تۆ ئاشەوانی کێ بووی ؟..

عەبوول : قوربان لەتۆ کێ‌ی‌تر ئاشی هەیە ؟..

شێخ : گەر ئەو ئاشە نەبوایە خۆت و منداڵت چۆن دەژیان ؟..

عەبوول : قوربان تا دەمێنم ئەو چاکەیەت لە بەرچاومە .. منیش بە دڵ ئاشەوانیم بۆ کردووی ، چەکەم‌و کورتیم نەنواندووە ..

قوڵی‌خان : (لە عەبوول هاتە پێشەوە) ئەی من کێم ؟!

عەبوول : قوڵی‌خان بەگ نیت ؟..

قوڵی‌خان : خۆ چاك دەزانی من کێم ؟..

عەبوول : چاك دەزانم ، چاك !..

وسو : (هاتەوە بەردەمی عەبوول) مام عەبوول ، شێخ کوشتنی حەمکۆی خاتوونێی خستووەتە ئەستۆی من .. بۆ خوا بڵێ ، گەر من کوشتومە ئامادەم سەرم بخەمە بەردەمی ئەم خەڵکە و لە لاشەمی جیا بکەنەوە ..

عەبوول : (بەتووندی) . نا .. نا .. حەمکۆی خاتوونێ هەموو کەس دەزانێ کێ کوشتی .. پیاو بۆ خوا قسەبکا ..

شێخ : (قسەکەی بڕی‌و توورەبوو) ئەی کێ کوشتی ؟.. ئەی و سوو رەشەلە و عەلەکە سەر نوگمیان نەکرد ؟!..

عەبوول : نا .. نا .. وسو لە گەڵیان بەشدار مەکەن ..

نەوزاد : ئەی کێ کوشتی و چۆن بوو ؟..

عەبوول : (بە نەوزاد) کە منداڵ بووی ، چەند جار بۆتم گێـــراوەتەوەو ،
ووتومە ! ئەم ئاشە هی پیاوێکی ئازاو چاپوك بووە ، بـــە ناحـــەق
کشتویانە و ئاشەکەیان لێ داگیر کردووە ..

وسو : دەمانەوێ ئێمەیش بزانین ..

عەبوول : حەمکۆی خاتوونێ پیاوێکی هەڵ کەوتوو بوو ، ئەو ئاشەی نابووەوە
شێخ بەها چاوی بریبووە ئەو ئاشەو دەیویستو لێی داگیر بکا ..
ئەویش بۆی نە دەرەخسا .. لەو ماوەداوایان بو بڵاو کردووە ..
فریشتەخان کە ئێستا ژنی قوڵیخانە دڵداریی لە گەڵ دادەکات ..

قوڵیخان : (بەتوورەیی) لەوە زیاتر بێجا نەکەی دەنا پارچــه ، پارچـــەت
دەکەم ..

شـێخ : هەی کوێری شەیتان ، خەڵەفاوی یان شەیتان بە دەمتا پشاوەتەوە ؟!.

عەبوول : ئەوە چی دەڵێن ؟..

پیرۆت : (قسەکانی شێخ و قوڵیخانی بۆ دووپات کردووە) .

عەبوول : با من قسەکانی خۆم بکەم جا دەمبڕن ، دەمکوژن ئـــەوە خۆتان
دەزانن .. من چی بزانم دەیڵێم .. رەشەلەو عەلەکە دوو چڵکـاو
خۆری قوڵیخان بوون .. چی خەلەو خەرمانی حەمکۆی رەحمەتی
بوو سوتانیانو هەموو شەوێ ئاوی ئاشەکەیان دەبڕیو هەرەشـەیان
لێ دەکرد ..

رۆژێك بە تەگبیر دەیبەن بۆ راوەکەڵ ، بە هەرجۆر دەبـێ لـەو
شاخانە دەیکوژن و فڕێی دەدەنە ناو بیرێکەوە .. ئەم وسۆیە دەچێ
بە سەر روو داوەکا ، دەیەوێ لە ناو بیرەکە دەری بێنێ ، هەڕەشەی
لێ دەکەن کە ئەویش وا لێ بکەن .. گەر دەنگیش بکا هەر دوو

کوڕەکەی بکوژن •• بۆ ئەوەی خوێنەکەی حەمکۆ تەواو بزر بێ
سالێکی بە سەرا نەهاتەوە رەشەلەو عەلەکەیشیان کوشتن ••
کە حەمکۆ بەو دەردە چوو بلاویان کردەوە کە گوایا بە شەو
کەوتووەتە ناو بیرەوە ، لەگەڵ وسو چوین لاشەکەیمان دەرهێناو
ئەسپەردەمان کرد ••
پەسەندی ژنی حەمکۆ تازە منداڵی بووبوو ، کەوتە ژێر دەستی
شێخ و قولیخان ، لەبەر ژیانی هەردوو منداڵەکەی بوو بە کارەکەری
ماڵی شێخ بەهەر کۆلەمەرگییەك بوو ، جەیرانی گەورە کــرد ،
جەیران لە ماڵی شێخ مایەوەو خۆی لەوێ دەرچوو ، چووە لای
فریشتەخانو بە کارەکەری لەوێ مایەوە ، تا بە زەلیلی مــرد ••
(لای وابوو قسەکەیان بڕیووە) ئەوە ووتان چی ؟!••

نەوزاد : هیچ نالێین •• قسەی خۆت بکە ••

عەبوول : جەیران درا بە حەمەعەلی کلیلەوانی شێخ •• حەمەعەلی جاران
پیاوێکی باش نەبوو بەلام کە جەیرانی خواست •• ئەو حەمەعەلیەی
جاران نەما بوو بە حەمەعەلیێکی تر •• مەگــەر من بزانم ئەو
حەمەعەلیە چەند پیاوێکی مەردە •• (دڵی گەرم بوو) خەڵکینە بۆ
خواپێتان دەڵێم : ئەم نەوزادە کە بینایی ئەم دوو چاوە کوێرەمەو
دار عاسای دەستمە ، کوڕی ئەو پەسەندەیەو کوڕی حەقو دادی
حەمکۆی خاتوونێیە ••

جەیران : (بە سەر سامییەوە) یانی ئەوە (روانی بۆ نەوزاد) برای منە ؟•
(گەشایەوە) براگیان ، چەند خەوم بە دیدارتەوە دیووە (ویستی
خۆی بە سەریابدا) •

حەمەعەلی : (رای گرت) جەیران جارێ خۆت راگرە ، تامام عەبــوول
قسەکانی تەواو بکا ••

جەیران : حەمەعەلی لێم گەڕێ باشایی مەرگ بم ..

حەمەعەلی : (بە توندی) ڕاوە ستە .

عەبوول : ئەوە ووتان چی ؟..

نەوزاد : هیچ قسەکەت تەواو بکە ..

عەبوول : (بەتووندی) نا .. قسەم ماوە .. لێم گەڕێن باقسەی خۆم تەواو بکەم ، ئەوجا چیم لێ دەکەن لێم بکەن ..

نەوزاد : (بە توندی) بابەگیان فەرموو قسەکانت تەواوبکە ..

عەبوول : پە سەند نەخۆش دەکەوێ و ئاگای لای خۆی نامێنێ .. کوڕەکەی کە بابۆڵە و تەمەنی یەك حەفتە بووەلێی دەشارنەوەو کە گوایا مردووە ئەوکاتە من تازە بوو بووم بە ئاشەوان ، منداڵەکەیان هێنا بۆ ناوئاش ئێمەیش تازە کوڕێکی ناوبێشەکەمان مردبوو .. کە دیم دەیانەوێ ئەو کوڕە لە کوڵ کەنەوە لێم سەندن و تێم گە یاندن کە دوێنی کوڕم مردووە لەلای خەڵك وامان پیشاندا کوڕەکەی پەسەند بوو مردو هینەکەی خۆمان ماوە .. کە گەورە بوو وام تێ گەیاند کە کوڕی کوڕمە .. بۆ ئەوەی کە گەورە بوو پێی بڵێم : باوکی بە غەدر کوژراوەو ئەم ئاشەش هی باوکیەتی ..

کەس بەو نهێنی یەی نەزانیوە حەمەعەلی نەبێ .. تا ئەو کوڕە گەورە بووە ئارام لە دڵی منا نەبووە .. لەوە دەترسام ئەو ڕاستی‌یە لای شێخ‌و قوڵی‌خان بدرکێنێ ..

کە کوڕە گەورە بوو ، بۆ خوێندن چووە شار ئەو حەمە عەلیە کە سەرکاری شێخ بوو کەدەهات مزەی ئاشەکە وەربگرێ بەشی خۆمان و بەشێکی تری دەدایێ‌و دەیووت ئەوە بکەن بە خەرجی بۆ نەوزاد ..

جەیران : (باوشی کرد بە حەمەعەلی‌دا) بە قوربانی حەمەعەلی بم ..

عەبوول : من لەمە زیاتر نازانم .. ئێستا مردنم حەقەو باکم بە ژیان نیە ..

وسو : (دەستی هێنا بەمل عەبوولدا) مام عەبوول سەروەری هەموومانی ..

خواکەرەم : (دەست دەکاتە ملی نەوزاد) ..

شێخ : (خۆی دەدزێتەوە) .

عەبوول : (هاواری کرد) بم بەن لەبەر دەمی شێخا رام‌گرن .. لەگەڵ خوای خۆما درۆم نەکردووە ، چی راست‌بووە ئەوەم ووتووە .. ئینکاری ئەوەش ناکەم ئەو پیاوە منی کردووە بە ئاشەوانی خۆی ، چاکەی لەسەر سەرمە ، وا خۆمی دەخەمە بەر دەست چیم لێ دەکا لێم بکا .. بۆ ئەوەی واز لە نەوزادی کوڕم بێنی ..

نەوزاد : بابەگیان ئەو راستیەی کە تۆ لە دڵ خۆتا حەشارت دابوو دەبێ نەوزاد بیکا بە گڕێک چی‌کەپرەشینکەی پیاو خراپانی هەیە پێی بسووتێنم .

جەیران : (دەست دەکاتە ملی نەوزاد) براگیان برا ئازیزەکەم ..

قوڵی‌خان : (بەخەنجەر پەلاماری نەوزاد دەدات ، خەنجەرەکە بەرجەیران دەکەوێت دەکەوێت) ..

خواکەرەم : (هاواری کرد) ئەو گوناحبارانە ، دەرنەچن .. (پیرۆت و خواکەرەم (قوڵی‌خان باڵ بەس دەکەن) ..

نەوزاد : کوا شێخ بەها ..

وسو : (چاو دەگێڕێ) کوا حەسەن ؟!..

پیرۆت : دیارە حەسەن بە دووی کەوتووە ..

وسۆ : کوڕینه پەلامار بەرن و ئاگا داربن ••

حەمەعەلی : (خۆی دەخا بە سەر لاشەکەی جەیراندا جەیران •• جەیران ••

نەوزاد : براینه ، پەلامار دەن ، دەر نەچن ، دەنا ڕێژانە و خۆشمان تیــــا دەچین •• زانیتان کێ گوناحبارە ••

عەبوول : (بەچنگە ماشێ خۆی خست بە ســــەر لاشەکـــەی جەیرانداو هاواری کرد) وسو ؟ پیرۆت ؟ خواکەرم ؟ ئاگاتان لە نــەوزادو جەیران بێ •••

رقم الايداع في المكتبة الوطنية ببغداد ١٢٢٦ لسنة ١٩٨١

الامانة العامة للثقافة والشباب

١٦

قريتي ..

قصة مسرحية

حمه كريم رمضان هورامي

السعر - ٢٠٠ فلس